

Cyfrifiad plant sy'n derbyn gofal 2025-26

Cefndir

Mae'r Cyfrifiad plant sy'n derbyn gofal yn casglu gwybodaeth am y plant hynny sy'n derbyn gofal gan eu hawdurdod lleol.

Ers 6 Ebrill 2016, nid yw Rhan 3 o Ddeddf Plant 1989 ("Deddf 1989") nac Atodlen 2 i'r Ddeddf honno, yn berthnasol i awdurdodau lleol yng Nghymru mwyach. Mae'r hawliau a'r dyletswyddau o dan y darpariaethau hynny wedi'u hymgorffori yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 ("Deddf 2014"), yn Rhan 6 o Ddeddf 2014 ac Atodlen 1 i'r Ddeddf honno yn bennaf. Gweler y [Cod Ymarfer](#) mewn perthynas â Rhan 6 (plant sy'n derbyn gofal a phlant sy'n cael eu lletya o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 am fanylion pellach.

Dylai data gael ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru'n flynyddol a dylai adlewyrchu gwerth blwyddyn ariannol o ddata. Bydd y flwyddyn yn rhoi manylion y flwyddyn ariannol rhwng 1 Ebrill 2025 a 31 Mawrth 2026.

Nodiadau Cyfarwyddyd ar gwblhau a chyflwyno

Mae pedair ffurflen Excel sy'n rhan o'r Cyfrifiad plant sy'n derbyn gofal. Rhaid defnyddio'r ffurflenni yma i gofnodi data unigol ar gyfer plant sy'n derbyn gofal yn ystod 2025-26.

Trosolwg o'r casgliad

Ar gyfer plant a dderbyniodd ofal yn ystod y flwyddyn, mae'r wybodaeth yn ymwneud â'u lleoliad a'u statws cyfreithiol.

Diffinio plant 'sy'n derbyn gofal' at ddibenion yr ystadegau hyn

Mae'r casgliad yn cydymffurfio'n agos â'r diffiniad o blant sy'n derbyn gofal a ddarperir yn y gyfraith. Mewn nifer bach o achosion pan fo potensial am ddryswch, rhoddir canllawiau ar sut i ddehongli'r term 'derbyn gofal' at ddibenion ystadegol. Y nod yw sicrhau cysondeb yn y data fel bod modd cymharu ffigurau awdurdodau lleol.

Ystyr 'plentyn' yw unrhyw un o dan 18 oed neu unrhyw un y mae'r gwasanaethau cymdeithasol yn asesu ei fod o dan 18 oed ar ddechrau'r gofal. Ni fydd plant yn derbyn gofal ar ôl eu pen-blwydd yn 18 oed. Defnyddir y geiriau 'plentyn' a 'plant' yn yr ystyr hwn drwy'r canllawiau hyn. Pe bai gwasanaethau cymdeithasol yn canfod yn ddiweddarach bod unigolyn dros 18 oed, rhaid iddynt gadw'r cofnod o ofal a nodi'r unigolyn yn un sy'n gadael gofal gan gofnodi canlyniadau ar gyfer unigolyn sy'n gadael gofal yn unol â'r adrannau perthnasol.

Mae'r term 'derbyn gofal' wedi'i ddiffinio yn Rhan 6, adran 74 o Ddeddf 2014, a dylid deall y term yn yr ystyr hwn drwy'r nodiadau hyn.

Mae adran 74 o Ddeddf 2014 yn nodi bod cyfeiriad at blentyn sy'n derbyn gofal gan awdurdod lleol yn gyfeiriad at blentyn sydd yn ei ofal, neu sy'n cael ei letya, am gyfnod parhaus o fwy na 24 awr, gan yr awdurdod wrth arfer unrhyw swyddogaethau sy'n swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol, ac eithrio swyddogaethau o dan adran 15, Rhan 4, neu adran 109, 114 neu 115.

Mae plentyn yn derbyn gofal gan awdurdod lleol os yw wedi cael ei letya, am gyfnod parhaus o fwy na 24 awr, o dan yr amgylchiadau a amlinellir yn adrannau 76 a 77 o Ddeddf 2014, neu os yw'n cael ei roi yng ngofal awdurdod lleol drwy orchymyn a wneir o dan Ran IV o Ddeddf 1989. (Mae Rhan IV yn cyfeirio at orchmynion gofal a gorchmynion gofal interim).

Mae plant mewn cytundebau seibiant byr yn rhan o grŵp arbennig. Gall seibiannau tymor byr gael eu trefnu o dan Ran 4, adrannau 37 neu 38, neu Ran 6, adran 76 o Ddeddf 2014; rhaid i awdurdodau lleol fod yn glir o dan ba adran y maent yn trefnu seibiant byr. Fel arfer, bydd seibiannau byr o lai na 24 awr yn cael eu trefnu o dan Ran 4. Ni fydd plant sy'n cael seibiant tymor byr fel rhan o becyn gofal a chymorth a drefnir o dan Ran 4 o Ddeddf 2014 yn dod yn blant sy'n derbyn gofal. Dim ond plant y mae eu seibiannau byr yn cael eu trefnu o dan Ran 6 fydd yn dod yn blant "sy'n derbyn gofal"; er mwyn dod yn blant sy'n derbyn gofal, rhaid i'r llety gael ei ddarparu am gyfnod parhaus o fwy na 24 awr.

Yn unol â'r diffiniad o blentyn sy'n derbyn gofal, bydd y grwpiau canlynol o blant yn cael eu cynnwys ar y ffurflen:

- plant sy'n derbyn patrwm o seibiannau byr am gyfnod parhaus o dros 24 awr fel rhan o gynllun gofal a chymorth Rhan 6, ac sydd fel arall yn byw gartref

- plant sy'n cael eu lleoli i'w mabwysiadu. Mae hwn yn statws ar wahân, a rhaid iddo gael ei gofnodi felly. Os bydd plentyn yn cael ei leoli gyda'i ofalwr maeth presennol, rhaid i hyn gael ei gofnodi fel lleoliad newydd
- plant sy'n cael eu lleoli gyda darpar rieni sy'n mabwysiadu o dan adran 81(11) o Ddeddf 2014 a rheoliad 25 o Reoliadau Cynllunio Gofal, Lleoli ac Adolygu Achosion (Cymru) 2015 ("Rheoliadau 2015")
- plant 16 neu 17 oed sydd mewn llety lled-annibynnol neu leoliadau pontio eraill wrth baratoi i adael gofal. Dylai eu statws derbyn gofal a'r dyddiad y bydd eu gofal yn dod i ben fod ar gofnod yn y cynllun gofal, a dylai'r dyddiad y bydd y gofal yn dod i ben a gofnodir ar y ffurflen adlewyrchu hyn
- plant ar eu pen eu hunain yn ceisio lloches (UASC) o dan 18 oed y mae'r awdurdod lleol yn dod i'r casgliad, fel rhan o broses benderfynu ffurfiol, y dylent dderbyn gofal er mwyn diogelu a hyrwyddo lles y plentyn. Ystyrir bod y plant hyn "yn cael eu lletya" drwy gytundeb gwirfoddol o dan adran 76 o Ddeddf 2014; maent yn cael eu rhoi mewn gofal maeth neu breswyl fel arfer
- plant mewn lleoliad maeth brys gyda pherthynas neu ffrind o dan reoliad 26 o Reoliadau 2015. Gall y math hwn o leoliad bara hyd at 16 wythnos
- plant o dan orchymyn goruchwyllo (cyfraith trosedd) gyda gofyniad preswyllo i fyw mewn llety awdurdod lleol. Nid yw hyn yr un fath â gorchymyn goruchwyllo o dan Ddeddf 1989, nad yw'n statws derbyn gofal
- ers 3 Rhagfyr 2012, pan ddaeth Deddf Cymorth Cyfreithiol, Dedfrydu a Chosbi Troseddwyd 2012 (LASPOA) i rym plant sydd mewn llety cadw ieuencid (mae plant o'r fath yn cael eu trin fel pe baent yn "derbyn gofal" yn unol ag adran 104 o LASPOA)

Nid yw'r canlynol yn 'derbyn gofal'

Ni fydd y grwpiau canlynol o blant yn cael eu cynnwys ar y ffurflen. Ar gyfer rhai o'r plant hyn, efallai mai dim ond yn achos plant cyn 3 Rhagfyr 2012, pan ddaeth LASPOA i rym, y bydd y statws cyfreithiol yn berthnasol.

- plant sy'n derbyn gwasanaeth, neu gymorth, gan wasanaethau cymdeithasol o dan ddarpariaethau cyfreithiol eraill (megis Rhan 4 o Ddeddf 2014). Mae hyn yn cynnwys seibiannau byr am gyfnod llai na 24 awr a ddarperir fel rhan o gynllun gofal a chymorth Rhan 4
- ni ddylai cyfnodau o dderbyn gofal am lai na 24 awr gael eu cofnodi yn y cyfrifiad plant sy'n derbyn gofal, hyd yn oed os yw'r plentyn eisoes yn derbyn gofal

- pobl ifanc sydd wedi gadael gofal ac sy'n derbyn cymorth o dan adrannau 105 – 115 o Ddeddf 2014
- plant sy'n ddarostyngedig i orchmynion goruchwyllo o dan Ddeddf 1989
- plant sy'n ddarostyngedig i orchmynion preswyllo o dan Ddeddf 1989
- plant sydd wedi gadael gofal oherwydd gorchymyn gwarcheidiaeth arbennig
- plant sydd wedi ymddangos yn y llys ac sydd wedi'u 'mechnïo i breswyllo lle mae'r awdurdod lleol yn cyfarwyddo', ond nad ydynt yn cael eu lletya gan yr awdurdod lleol ei hun
- plant sy'n cael eu maethu'n breifat
- plant nad ydynt yn derbyn gofal gan yr awdurdod lleol ond a fydd yn cael eu mabwysiadu. Mae'r ceisiadau hyn fel arfer yn cael eu gwneud gan lys-rieni neu berthnasau
- plant mewn ysbyty arhosiad hir os nad yw'r awdurdod lleol yn eu lletya, hyd yn oed os oeddent yn derbyn gofal yn flaenorol. Os byddant yn dychwelyd i ofal maeth neu cartref plant ar ôl cael eu rhyddhau, byddant yn ailddechrau derbyn gofal
- unrhyw berson sy'n 18 oed neu'n hŷn, gan gynnwys y bobl ifanc hynny sy'n parhau i fyw gyda chyn-ofalwyr o dan leoliad 'Pan fydda i'n Barod'

Nid yw'r canlynol yn derbyn gofal ac nid ydynt yn ymddangos yn y cyfrifiad plant sy'n derbyn gofal, ac eithrio o dan orchymyn gofal cydredol:

- plant sy'n cael eu cadw o dan adrannau 90 i 92 o Ddeddf Pwerau Llysoedd Troseddol (Dedfrydu) 2000, hyd yn oed os ydynt wedi'u lleoli mewn llety awdurdod lleol

Gwybodaeth i'w chofnodi

Mae'r eitemau data a gesglir ar gyfer plant sy'n derbyn gofal yn ystod y flwyddyn yn perthyn i un o dri chategori rhwydd, sef:

1. Manylion personol y plentyn, megis dyddiad geni, rhywedd, tarddiad ethnig.
2. Eitemau data sy'n ymwneud â chyfnodau gofal unigol, sydd naill ai'n dechrau neu'n dod i ben yn ystod 2025-26. Nid yw'n anghyffredin i blentyn gael mwy nag un cyfnod yn ystod y flwyddyn. Ni ddylai cyfnodau a ddaeth i ben cyn dechrau 2025-26 gael eu cofnodi.
3. Eitemau data "untro" penodol sy'n ymwneud â digwyddiadau neu "gerrig milltir" penodol yn hanes gofal y plentyn, megis cael ei fabwysiadu. Dim ond os neu pan fydd plentyn yn cyrraedd y cerrig milltir y bydd y meysydd hyn yn cael eu llenwi.

‘Cyfnod’ ar y ffurflen:

At ddibenion rhoi data ar y ffurflen, mae'r cyfnodau mae plentyn yn derbyn gofal gan yr awdurdod lleol yn cael eu rhannu'n "gyfnodau" gofal. Mae pob cyfnod yn cynrychioli cyfnod o dderbyn gofal o dan yr un statws cyfreithiol ac yn yr un lleoliad. Bydd cyfnod newydd yn dechrau pan fydd statws cyfreithiol neu lleoliad y plentyn yn newid. Rhaid i gyfnodau gael eu cofnodi yn nhrefn dyddiad.

Dylai cyfnod newydd ddechrau:

- bob tro mae plentyn yn dechrau derbyn gofal
- pan mae'r cod statws cyfreithiol yn newid. Nid oes rhaid cofnodi cyfnod newydd pan mae statws cyfreithiol parhaus yn cael ei adnewyddu
- pan mae lleoliad yn newid. O dan rai amgylchiadau, pan fo'r lleoliad newydd yn lleoliad dros dro, ni ddylid cofnodi newid lleoliad yn y cyfrifiad plant sy'n derbyn gofal; gweler y nodiadau ar 'leoliadau dros dro' yn yr adran Codau Lleoliad

Os bydd un cyfnod agored yn parhau heb newid o flwyddyn i flwyddyn, rhaid cyflwyno cofnod ar gyfer y plentyn hwnnw bob blwyddyn. Dylid cofnodi'r dyddiad y dechreuodd y cyfnod, ond dylai'r dyddiad y daeth y cyfnod i ben a'r rheswm dros hynny gael eu gadael yn wag os yw'r cyfnod hwnnw'n dal i fod ar agor ar 31 Mawrth. Rhaid i gofnod y flwyddyn ganlynol ddechrau gyda'r un manylion. Nodwch y dyddiad y dechreuodd y cyfnod. Os bydd y cyfnod hwn yn cau, dylid cofnodi'r dyddiad y daeth i ben a'r rheswm dros hynny.

Lleoliadau Pan Fydda i'n Barod

Mae lleoliadau "Pan Fydda i'n Barod" yn galluogi pobl ifanc mewn gofal maeth i barhau i fyw gyda gofalwyr maeth pan fyddant yn 18 oed. Mae'n eu galluogi i aros mewn amgylchedd teulu sefydlog hyd eu pen-blwydd yn 21, neu 25 os ydynt yn cwblhau rhaglen o addysg neu hyfforddiant y cytunwyd arno.

Cyfrwch pob lleoliad Pan Fydda i'n Barod, waeth beth yw'r llwybr i'r lleoliad.

Tarfu ar leoliad mabwysiadu

Methiant yn y cam cyflwyno – yn digwydd cyn dechrau'r lleoliad. Gan nad yw'r plentyn sy'n derbyn gofal wedi'i leoli eto, nid yw hwn yn cael ei ystyried yn ffurfiol fel tarfu ar leoliad. Mae methiant yn y cam cyflwyno os yw plentyn wedi cael y cod 'Lleoli i'w mabwysiadu' (h.y. unrhyw un o'r codau A) ond na chafodd ei leoli.

Tarfu ar ôl lleoli – y lleoliad wedi methu cyn gwneud Gorchymyn Mabwysiadu. Gall hyn fod **gyda chaniatâd**, neu heb ganiatâd, yn amodol ar gael Gorchymyn Adfer. Mae'r broses yn ei gwneud yn ofynnol i gael caniatâd y llys os yw cais wedi'i gyflwyno gan y darpar fabwysiadwyr. O dan y diffiniad hwn mae'r plentyn wedi'i leoli ar gyfer ei fabwysiadu, ond mae gwneud y Gorchymyn Mabwysiadu yn cadarnhau'r lleoliad yn gyfreithiol.

Methiant teuluol – tarfu ar ôl i'r lleoliad gael ei gadarnhau'n gyfreithiol h.y. ar ôl gwneud y Gorchymyn Mabwysiadu. Gellir ei amcangyfrif o'r eitem 'Rheswm y dechreuodd y plentyn dderbyn gofal'.

Seibiannau byr

Mae seibiannau byr yn cael eu darparu i blant a phobl ifanc ag anghenion gofal a chymorth, i roi cyfle iddynt gymryd rhan mewn gweithgareddau y tu allan i'r cartref neu i roi "seibiant" i'w rhieni (neu eu gwarcheidwaid) o ddyletswyddau arferol gofalu am y plentyn, neu'r ddau. Gallant fod yn ddigwyddiadau untro ond, yn fwy aml, maent yn gyfres o seibiannau wedi'u cynllunio, yn aml yn yr un lleoliad neu gyda'r un darparwr. Un enghraifft fyddai plentyn ag anabledd corfforol sydd fel arfer yn byw gartref gyda'i rhieni ond sy'n cael ei letya gan gyngor lleol bob penwythnos.

Gall seibiannau byr i blant gael eu trefnu o dan Ran 4 (adrannau 37 neu 38) neu Ran 6 (adran 76) o Ddeddf 2014.

Nid yw plant anabl y mae eu seibiannau byr yn cael eu darparu fel rhan o gynllun gofal a chymorth Rhan 4 yn dod yn blant sy'n derbyn gofal, hyd yn oed os bydd y seibiant hwnnw'n golygu bod oddi cartref am fwy na 24 awr. **Rhaid** i awdurdodau lleol fod yn glir ynghylch a ddarperir seibiant byr o dan Ran 4 neu Ran 6 o Ddeddf 2014. Ceir canllawiau pellach ar sut y caiff seibiannau byr eu dosbarthu yng Nghod Ymarfer Rhan 6 (paragraffau 290-294) .

Ystyrir bod plant y mae eu seibiannau byr yn cael eu darparu o dan Ran 6 o Ddeddf 2014 yn cael eu lletya'n wirfoddol o dan adran 76, ac yn dod yn blant sy'n derbyn gofal. Bydd angen i'r awdurdod lleol baratoi cynllun gofal a chymorth Rhan 6 ar gyfer y plant hyn, ond mae rheoliad 62 o Reoliadau 2015 yn caniatáu iddo gynllunio gofal a lleoliad mewn ffordd fwy ysgafn os bydd y seibiannau hyn yn rhan o gyfres o seibiannau byr a gynlluniwyd yn yr un lleoliad ac os na fydd y plant oddi cartref am fwy na 120 diwrnod mewn cyfnod o ddeuddeg mis.

Mae plant y darperir seibiannau byr ar eu cyfer o dan Ran 6 yn rhan o grŵp arbennig ac, er mwyn iddynt gael eu hadnabod yn rhwydd, defnyddir cod statws cyfreithiol arbennig (V1). A bod yn fanwl gywir, mae'r plant hyn yn symud i mewn ac allan o ofal. O dan delerau Deddf 2014 a Rheoliadau 2015, maent ond yn derbyn gofal ar y diwrnodau (a'r nosweithiau) hynny pan maent yn cael eu lletya, ac nid ydynt yn derbyn gofal pan maent gartref gyda'u rhieni (neu eu gwarcheidwaid).

Ni ddylid drysu rhwng plant sy'n derbyn seibiannau byr o dan Ran 6 a phlant eraill sy'n dechrau derbyn gofal a'r gofal hwnnw'n dod i ben sawl gwaith yn ystod y flwyddyn am wahanol resymau. Mae gan blant sy'n derbyn seibiannau byr amryw o nodweddion cyffredin:

- maent yn byw gartref fel arfer a, thros y tymor canolig i hir, yn treulio mwy o amser gyda'u rhieni (neu eu gwarcheidwaid) nag yn cael eu lletya gan yr awdurdod lleol
- mae ganddynt gynllun gofal a chymorth Rhan 6 sy'n nodi'n glir yr amseroedd (neu'r amgylchiadau) pan fydd y plentyn yn cael ei letya a'r lleoliad (naill ai gofalwr maeth penodol neu sefydliad preswyl penodol). Rhaid trefnu cyfres o seibiannau h.y. dau o leiaf. Nid yw cyfnod "untro" o seibiant i rieni neu gwarcheidwaid plentyn yn ddigon i blentyn gael ei gynnwys yn y grŵp hwn
- mae statws cyfreithiol y plant hyn wedi'i nodi o dan Ran 6, adran 76 o Ddeddf 2014. (Ni ddylai plentyn o dan unrhyw statws neu orchymyn arall gael ei gynnwys ar y ffurflen hon)
- mae terfynau amser caeth ar hyd pob seibiant a chyfanswm nifer y diwrnodau o ofal a ganiateir o dan y trefniadau hyn mewn blwyddyn, fel yr amlinellir uchod

Os bydd amgylchiadau plentyn yn golygu na all fodloni pob un o'r amodau hyn, ni ddylai gael ei drin fel ffurflen V1; yn hytrach, dylent gael eu trin fel cyfnodau ar wahân o ofal o dan statws cyfreithiol V2.

Dylai pob plentyn sy'n derbyn gofal o dan gyfres o seibiannau byr gael ei gofnodi yn yr un modd. Cofnodwch fodolaeth cyfres o seibiannau byr wedi'u cynllunio a wnaed o dan Ran 6 gan ddefnyddio cod statws cyfreithiol V1. Dim ond os yw'r seibiannau byr gyda'r un darparwr y dylid gwneud hyn. Dylai awdurdodau lleol gofnodi nifer y seibiannau byr a dderbyniodd plentyn.

Mae hyn yn golygu y bydd plentyn sy'n derbyn gofal bob penwythnos o dan gynllun gofal a chymorth Rhan 6 yn cael ei gofnodi unwaith gan ddefnyddio'r cod statws cyfreithiol V1, gan nodi ei fod wedi derbyn 52 o seibiannau byr.

Llenwi ffurflenni

Dylid uwchlwytho, dilysu a chyflwyno ffurflenni dychwelyd data ar Objective Connect erbyn 29 Mai 2026. Am ymholiadau ynghylch cynnwys y ffurflen, cysylltwch â:

- **Ffôn:** 03000 251 274
- **E-bost:** stats.pss@gov.wales

Mae pedair ffurflen yn rhan o'r set ddata hon, sef:

- manylion personol y plentyn: rhaid casglu un cofnod ar gyfer pob plentyn
- cyfnodau gofal: rhaid casglu un cofnod ar gyfer pob cyfnod o dderbyn gofal o dan yr un statws cyfreithiol ac yn yr un lleoliad ar gyfer pob plentyn
- mabwysiadu plant sy'n derbyn gofal: rhaid casglu cofnod ar gyfer pob plentyn y daeth ei gyfnod o dderbyn gofal i ben yn ystod y flwyddyn o ganlyniad i wneud gorchymyn mabwysiadu
- y rhai sy'n gadael gofal: rhaid casglu cofnod ar gyfer pob plentyn y daeth ei gyfnod o dderbyn gofal i ben yn ystod y flwyddyn a oedd yn 16 oed neu'n hŷn pan ddaeth y gofal i ben

Cyflwyniad ar gyfer blwyddyn flaenorol:

Os na chafodd cofnod ar gyfer blwyddyn flaenorol ei gyflwyno, drwy gamgymeriad, rhaid cyflwyno ffurflenni ar wahân ar gyfer pob blwyddyn goll pan oedd y plentyn yn derbyn gofal.

Gwiriadau dilysu a chofnodion a wrthodwyd:

Mae'r data plant sy'n derbyn gofal yn adnodd gwybodaeth pwysig, ac mae Llywodraeth Cymru yn rhoi blaenoriaeth uchel i wella a chynnal cywirdeb y data hwn. Mae'r gwiriadau dilysu wedi'u cynllunio i nodi camgymeriadau posibl drwy wirio cofnodion am gysondeb mewnol, ynghyd â sicrhau cywirdeb hanes pob plentyn dros amser drwy gymharu cyflwyniad bob blwyddyn â'r hyn a gyflwynwyd mewn blynyddoedd blaenorol.

Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016

Mae'r nodiadau yma yn adlewyrchu rheoliadau a wnaed o dan Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 ("Deddf 2016"). Mae'r rhain yn cynnwys Rheoliadau Gwasanaethau Rheoleiddiedig (Cofrestru) (Cymru) 2017 a Rheoliadau Gwasanaethau Rheoleiddiedig (Darparwyr Gwasanaethau ac Unigolion Cyfrifol) (Cymru) 2017. Mae'r rheoliadau hyn yn gymwys i ddarparwyr gwasanaethau ac unigolion cyfrifol

dynodedig mewn gwasanaethau cartref gofal rheoleiddiedig (yn cynnwys cartrefi i blant), gwasanaethau canolfannau preswyl i deuluoedd, gwasanaethau llety diogel, a gwasanaethau cymorth cartref. Maent yn gymwys i ddarparwyr awdurdodau lleol, darparwyr preifat a darparwyr yn y trydydd sector sy'n darparu gwasanaethau o'r fath.

Gofynion data

Plant sy'n derbyn gofal – Manylion personol y plentyn

Os bydd plentyn yn derbyn gofal am fwy na blwyddyn, ni ddylai'r manylion hyn newid rhyw lawer o flwyddyn i flwyddyn. Dylai unrhyw newid i god awdurdod lleol, rhif adnabod plentyn yr awdurdod lleol, dyddiad geni neu rywedd plentyn (e.e. gan fod camgymeriad a wnaed yn flaenorol bellach wedi'i gywiro) gael ei esbonio ar wahân mewn e-bost ar ôl cyflwyno'r ffurflen ddiweddaraf.

Cod awdurdod lleol

512	Ynys Môn
514	Gwynedd
516	Conwy
518	Sir Ddinbych
520	Sir y Fflint
522	Wrecsam
524	Powys
526	Ceredigion
528	Sir Benfro
530	Sir Gâr
532	Abertawe
534	Castell-nedd Port Talbot
536	Pen-y-bont ar Ogwr
538	Bro Morgannwg
540	Rhondda Cynon Taf
542	Merthyr Tudful
544	Caerffili
545	Blaenau Gwent
546	Torfaen
548	Sir Fynwy
550	Casnewydd

Rhif adnabod plentyn yr awdurdod lleol

Nodwch rif adnabod unigryw plentyn (heb fod yn fwy na 10 llythyren o hyd). Rhaid cadw'r rhif hwn o flwyddyn i flwyddyn. Gall gynnwys llythrennau a rhifau. Peidiwch â defnyddio nodau nad ydynt yn llythrennau neu'n rhifau. Yr eitem hon yw'r unig ffordd mae system gyfrifiadurol Llywodraeth Cymru yn gallu adnabod cofnod pob plentyn. Os ydych chi'n bwriadu newid rhifau adnabod plant e.e. fel rhan o gynllun cyfrifiadurol newydd, rhaid rhoi gwybod i Lywodraeth Cymru yn syth.

Rhywedd

Rhywedd yw sut mae'r unigolyn yn nodi ei hun, nid rhyw adeg geni. Dyma'r rhywedd hysbys diweddaraf ar 31 Mawrth, neu pan gaewyd yr achos.

1 Gwryw

2 Benyw

3 Arall

4 Heb ei ddatgelu neu ddim yn gwybod

Dyddiad geni

Dylai'r dyddiad geni gael ei ddarparu yn y fformat DD MM BBBB.

Defnyddiwch 'seroau arweiniol' os oes angen i sicrhau bod pob digid yn cael ei lenwi.

Os nad yw'r union ddyddiad geni yn hysbys, rhagdybiwch mai'r 15^{fed} o'r mis ydyw.

Peidiwch â defnyddio diwrnod 1^{af} y mis fel dyddiad geni ffug.

Rhif Unigryw'r Disgybl (UPN)

Mae Rhif Unigryw'r Disgybl (UPN) yn cael ei ddyrannu'n awtomatig i bob plentyn mewn ysgolion a gynhelir yng Nghymru a Lloegr. Rhif adnabod yn unig ydyw, ac fe'i defnyddir mewn cyd-destun addysgol yn ystod gyrfa ysgol plentyn ac mae'n ddarostyngedig i gyfyngiadau Diogelu Data.

Rhaid i UPN gynnwys 13 o lythrennau yn y fformat Annnnnnnnnnnnn neu AnnnnnnnnnnnA (ar gyfer UPN dros dro), gydag A yn dynodi llythyren ac n yn dynodi rhif. Mae UPNs dros dro yn cael eu cyhoeddi fel mesur dros dro yn unig hyd nes i'r UPN parhaol gael ei gyhoeddi.

Rhaid i'r awdurdod lleol wneud pob ymdrech i olrhain UPN plentyn. Os na fydd plentyn wedi cael UPN gan ysgol a gynhelir, efallai y bydd wedi cael un gan Adran Addysg yr awdurdod lleol, sy'n gallu rhoi UPN i'r rhai sydd mewn darpariaeth amgen, er enghraifft. Dim ond os nad oes modd canfod UPN y dylid gadael yr eitem hon yn wag.

Noder bod Ysgolion Meithrin a gynhelir yn dyrannu UPNs hefyd, felly efallai y bydd gan blant UPN o pan fyddant yn 2 neu 3 oed ymlaen.

Ethnigrwydd

Dylai ethnigrwydd gael ei benderfynu drwy ofyn i'r plentyn am ei hunaniaeth ethnig yn gyntaf. Os nad ydynt eto yn ddigon hen i ymateb, gofynnwch i'w prif ofalwr.

WHITE1 - Sipsi neu Deithiwr Gwyddelig

WHITE2 - Roma

WHITE3 - Unrhyw gefndir Gwyn arall (yn cynnwys Cymreig, Seisnig, Albanaidd, Gwyddelig Gogledd Iwerddon neu Brydeinig)

MIXD1 - Gwyn a Du Caribïaidd

MIXD2 - Gwyn a Du Affricanaidd

MIXD3 - Gwyn ac Asiaidd

MIXD4 - Unrhyw gefndir cymysg neu aml-ethnig arall

ASAB1 - Indiaidd

ASAB2 - Pacistanaidd

ASAB3 - Bangladeshaidd

ASAB4 - Tsieineaidd

ASAB5 - Unrhyw gefndir Asiaidd arall

BBAC1 - Caribïaidd

BBAC2 - Affricanaidd

BBAC3 - Unrhyw gefndir Du arall

OOTH1 - Arabaidd

OOTH2 - Unrhyw grŵp ethnig arall

UNKN1 – Ddim yn gwybod

Anabledd

Dylid defnyddio'r codau canlynol:

Nodwch 0 am blentyn nad yw'n anabl;

Nodwch 1 am blentyn anabl;

Nodwch 2 am ddim yn gwybod.

At ddibenion yr eitem ddata hon, mae'r diffiniad o anabledd yn adran 3(5) o Ddeddf 2014 yn dilyn y diffiniad yn Adran 6 o Ddeddf Cydraddoldeb 2010, sy'n nodi'r canlynol:

“Mae gan berson (P) anabledd os—

(a) oes gan P amhariad corfforol neu feddyliol, a

(b) bod yr amhariad yn cael effaith andwyol sylweddol a thymor hir ar allu P i gyflawni gweithgareddau arferol o ddydd i ddydd.”

Cod post cartref y plentyn

Cod post y cyfeiriad lle'r oedd y plentyn yn byw **pan ddechreuodd dderbyn gofal am y tro cyntaf**; os dechreuodd y plentyn dderbyn gofal yn yr ysbyty ar ôl iddo gael ei eni, defnyddiwch gyfeiriad cartref y fam. Nodwch god post cartref y plentyn yn y fformat canlynol e.e. CF10 4SD. Nid oes rhaid nodi'r cod post cartref os mai lleoliad mabwysiadu oedd cyfnod diwethaf y plentyn yn ystod y flwyddyn (codau lleoliad A3, A4, A51, A52, A61, A62 ac A8). Os nad oes gan y plentyn gartref parhaol, defnyddiwch y cod post diweddaraf sydd ar gael.

Pan mae gan blentyn god post, ond na ellir ei roi oherwydd rhesymau diogelu, gofynion UASC, neu amgylchiadau tebyg, rhwch YYYY YYY.

Gadewch y maes cod post yn wag dim ond os na chofnodwyd cod post ar gyfer y plentyn erioed.

Plentyn ar ei ben ei hun yn ceisio lloches

Nodwch 1 os yw'r plentyn yn blentyn ar ei ben ei hun yn ceisio lloches (UASC), a 0 os nad yw'n blentyn ar ei ben ei hun yn ceisio lloches.

Ceisiwr lloches yw rhywun sydd wedi gwneud cais i gael ei ddiogelu ar sail y Confensiwn Ffoaduriaid neu Erthygl 3 o'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol, sy'n aros am benderfyniad ar y cais hwnnw. Mae plentyn ar ei ben ei hun yn ceisio lloches yn unigolyn dan oed (UASC), ac nid yn rhywun sy'n aelod o deulu sydd wedi cael statws ceisio lloches.

Y dyddiad y daeth cyfnod y plentyn fel plentyn ar ei ben ei hun yn ceisio lloches i ben

Nodwch y dyddiad y daeth cyfnod y plentyn fel plentyn ar ei ben ei hun yn ceisio lloches i ben (os yw'n berthnasol).

Diwrnod, mis, blwyddyn yn y fformat DD MM BBBB.

Plant sy'n derbyn gofal – Cyfnodau gofal

Cod awdurdod lleol

Mae'r codau a chanllawiau ar gael ar dudalen 7

Rhif adnabod plentyn yr awdurdod lleol

Mae'r canllawiau ar gael ar dudalen 8

Y dyddiad y dechreuodd y cyfnod

Mae'r eitem hon yn cofnodi'r dyddiad y dechreuodd pob cyfnod, ac mae'n 10 nod o hyd. Os bydd cyfnodau'n olynol, rhaid i'r cyfnod newydd ddechrau ar y diwrnod y daeth y cyfnod blaenorol i ben. Cofnodwch y diwrnod, y mis a'r flwyddyn fel a ganlyn: DD MM BBBB

Enghraifft: Dylid cofnodi 4 Tachwedd 2024 fel 04/11/2024

Defnyddiwch 'seroau arweiniol' os oes angen i sicrhau bod pob digid yn cael ei llenwi.

Wrth gofnodi cytundeb i ddarparu cyfres o leoliadau tymor byr (statws cyfreithiol V1), nodwch yn y maes hwn ddyddiad dechrau'r lleoliad cyntaf o dan y cytundeb.

Os dechreuodd cyfnod yn ystod blwyddyn adrodd flaenorol, ond ei fod yn dal i fod ar agor ar 31 Mawrth, peidiwch â llenwi'r adrannau 'Y rheswm pam ddaeth y cyfnod i ben' a 'Y dyddiad y daeth y cyfnod i ben'. Yna, rhaid i gofnod y flwyddyn ganlynol ddechrau gyda'r un manylion, gan ddangos yr union ddyddiad y dechreuodd y cyfnod. (Os bydd y cyfnod yna'n dod i ben, dylid llenwi'r adrannau 'Y rheswm pam ddaeth y cyfnod i ben' a 'Y dyddiad y daeth y cyfnod i ben'.)

Ni all cyfnodau ddechrau a dod i ben yr un diwrnod. Os yw plentyn yn cael dau newid statws cyfreithiol mewn un diwrnod dim ond yr ail statws cyfreithiol sy'n cael ei gofnodi.

Y rheswm dros y cyfnod newydd

Mae'r eitem hon yn cofnodi'r rheswm pam mae cyfnod newydd wedi'i ddangos yn y cyfrifiad plant sy'n derbyn gofal.

Gan fod cyfnod yn cynnwys cyfuniad o leoliad a statws cyfreithiol, mae newid i unrhyw un o'r rhain, neu'r ddau, yn arwain at gyfnod newydd, ac mae'r rheswm yn yr eitem hon yn adlewyrchu hyn.

S Dechrau derbyn gofal

L Newid statws cyfreithiol yn unig

P Newid lleoliad yn unig

B Newid statws cyfreithiol a lleoliad yr un pryd

CT1 Cymerwyd drosodd gofal o awdurdod lleol arall yng Nghymru

CT2 Cymerwyd drosodd gofal o awdurdod lleol arall y tu allan i Gymru

Nodiadau:

Defnyddiwch y cod S pan fo plentyn yn dechrau derbyn gofal am y tro cyntaf, neu os oedd cyfnod blaenorol o dderbyn gofal wedi dod i ben a'i fod yn aildechrau derbyn gofal.

Defnyddir y Cod S hefyd os ydych chi'n cofnodi seibiannau byr unigol gan ddefnyddio statws cyfreithiol V1. I gael mwy o wybodaeth am seibiannau byr, gweler yr adran ar Godau statws cyfreithiol.

Defnyddiwch y cod L pan fo'r statws cyfreithiol yn newid, ond nad yw'r lleoliad yn newid. Ystyr 'statws cyfreithiol' yw'r statws cyfreithiol sy'n sail i'r ffaith bod y plentyn yn derbyn gofal.

Defnyddiwch y cod P pan fo'r lleoliad yn newid, ond nad yw'r statws cyfreithiol yn newid.

O dan rai amgylchiadau, bydd lleoliad yn newid dros dro. Os felly, ni ddylid cofnodi'r newid yn y cyfrifiad plant sy'n derbyn gofal; mae'r achosion arbennig hyn wedi'u diffinio yn yr adran Codau Lleoliad.

Defnyddiwch y cod B pan fo'r statws cyfreithiol a'r lleoliad yn newid yr un diwrnod. Nid oes angen i'r ddau beth newid yr un pryd na bod yn ddibynnol ar ei gilydd. Mae'r cod yn adlewyrchu'r ffaith bod y lleoliad a'r statws cyfreithiol wedi newid, am ba bynnag reswm, yr un diwrnod.

Defnyddiwch y cod CT1 pan fo'r cyfrifoldeb am ofalu am y plentyn wedi symud o awdurdod lleol arall yng Nghymru. Defnyddiwch y cod hwn hyd yn oed os yw'r symud hwn hefyd yn golygu newid statws cyfreithiol neu leoliad.

Defnyddiwch y cod CT2 pan fo'r cyfrifoldeb am ofalu am y plentyn wedi symud o awdurdod lleol arall y tu allan i Gymru. Defnyddiwch y cod hwn hyd yn oed os yw'r symud hwn hefyd yn golygu newid statws cyfreithiol neu leoliad.

Statws cyfreithiol

Mae'r cod statws cyfreithiol ar y ffurflen yn cofnodi'r statws cyfreithiol sy'n sail i'r plentyn yn 'derbyn gofal'. Os yw plentyn yn derbyn gofal oherwydd ei fod yn cael ei letya, mae'r

statws cyfreithiol yn helpu i ddisgrifio (mewn termau cyfreithiol o leiaf) pam mae'r plentyn yn derbyn gofal.

Mae statysau cyfreithiol eraill yn codi o Ddeddf 1989, Deddf 2014 neu'r system cyfiawnder ieuenctid nad ydynt yn cael unrhyw effaith ar a yw plentyn yn 'derbyn gofal' ai peidio. Nid yw'r rhain yn cael eu cofnodi yn y cyfrifiad plant sy'n derbyn gofal, ac ni ddarperir unrhyw godau statws cyfreithiol ar eu cyfer.

Newidiadau i statws cyfreithiol: egwyddorion cyffredinol:

Adnewyddu statws cyfreithiol presennol: Nid yw adnewyddu statws cyfreithiol presennol yn creu cyfnod newydd. Os na fydd y cod statws cyfreithiol yn newid, ni fydd angen cyfnod newydd (oni bai bod y lleoliad hefyd yn newid yr un pryd).

Enghraifft:

Os yw plentyn eisoes yn derbyn gofal o dan orchymyn gofal interim, ni fydd adnewyddu'r gorchymyn gofal interim yn newid y statws cyfreithiol; nid oes rhaid cofnodi cyfnod newydd. Fodd bynnag, os bydd plentyn sy'n derbyn gofal o dan orchymyn gofal interim yn dod yn ddarostyngedig i orchymyn gofal llawn, bydd angen cyfnod newydd i gofnodi'r gorchymyn gofal llawn.

Mwy nag un statws cyfreithiol yr un pryd: O dan rai amgylchiadau, gall fod gan blentyn sy'n derbyn gofal fwy nag un statws cyfreithiol 'derbyn gofal'. Ar y cyfan, mae hyn yn digwydd pan fydd plentyn sydd eisoes yn 'derbyn gofal' o dan orchymyn gofal y Ddeddf Plant yn dod i gysylltiad â'r system cyfiawnder ieuenctid ac, o ganlyniad, yn cael ei gadw mewn llety awdurdod lleol o dan ail statws cyfreithiol a fyddai hefyd yn golygu ei fod yn 'derbyn gofal'. Ni ellir dangos bod dau statws cyfreithiol yn gyfredol ar y ffurflen. Mewn achosion o'r fath, dylid cofnodi'r statws cyfreithiol diweddaraf a dylai'r cyfnod o dan y statws blaenorol gael ei gau.

Nid yw rhai statysau cyfiawnder ieuenctid yn gwneud plentyn yn blentyn sy'n 'derbyn gofal', hyd yn oed os yw'r plentyn yn cael ei letya mewn uned ddiogel.

Rhestr o godau statws cyfreithiol:

Gorchymynion gofal:

Gorchymyn gofal interim C1

Gorchymyn gofal llawn C2

Gorchymyn lleoli:

Gorchymyn lleol wedi'i ganiatáu E1

Llety gwirfoddol:

Lletya o dan gyfres gytunedig o seibiannau tymor byr V1

Un cyfnod o letya o dan adran 76 o Ddeddf 2014 V2

Cael eu cadw mewn llety awdurdod lleol am resymau amddiffyn plant:

O dan ddiogelwch yr heddlu ac mewn llety awdurdod lleol L1

Gorchymyn amddiffyn brys L2

O dan orchymyn asesu plentyn ac mewn llety awdurdod lleol L3

Statysau cyfreithiol cyfiawnder ieuenctid:

Cael eu remandio i lety awdurdod lleol neu lety cadw ieuenctid J1

Cael eu cadw mewn llety awdurdod lleol o dan Ddeddf yr Heddlu a Thystiolaeth Droseddol J2

Gwardiaeth:

Gwardiaeth wedi'i chaniatáu yn yr Uchel Lys a'r plentyn mewn llety awdurdod lleol W1

Codau Statws Cyfreithiol: Nodiadau a Diffiniadau

Gorchmynion gofal

C1: Gorchymyn gofal interim

Deddf Plant 1989, adran 38. Para hyd at 8 wythnos, yna bydd angen ei adnewyddu. Nid yw adnewyddu yn creu cyfnod newydd yn y cyfrifiad plant sy'n derbyn gofal, gan nad yw'r statws cyfreithiol wedi newid.

C2: Gorchymyn Gofal

Deddf Plant 1989, adran 31 (1) (a). Dim terfyn amser.

Dylai'r cod hwn gael ei ddefnyddio ar gyfer y canlynol hefyd:

Gorchymyn gofal wedi'i ymestyn gan lys apêl. Deddf Plant 1989 a 40 (5)

Gorchymyn gofal yn disgwyl apêl. Deddf Plant 1989 a 40 (1) neu (3)

Gorchymyn gofal wedi'i drosglwyddo o'r Alban, Gogledd Iwerddon, Ynysoedd y Sianel neu Ynys Manaw. Deddf Plant a Phobl Ifanc 1969 adrannau 26(1) a 26(2)

Gorchymyn lleoli

E1: Gorchymyn lleoli

Deddf Mabwysiadu a Phlant 2002, adran 21

Gorchymyn llys sy'n rhoi awdurdod cyfreithiol i awdurdod lleol lleoli plentyn i gael ei fabwysiadu gydag unrhyw ddarpar fabwysiadwyr a ddewisir gan yr awdurdod yw gorchymyn lleoli. Dim ond awdurdodau lleol sy'n gallu gwneud cais am orchmynion lleoli. Mae gorchymyn lleoli yn golygu bod y cyfrifoldeb rhiant dros y plentyn yn cael ei rannu – i'r graddau a benderfynir gan yr awdurdod lleol – rhwng yr awdurdod lleol a rhieni'r plentyn. Mae'r gorchymyn yn parhau mewn grym hyd nes y bydd yn cael ei ddiddymu, bod gorchymyn mabwysiadu'n cael ei wneud mewn perthynas â'r plentyn, bod y plentyn yn priodi neu'n ffurfio partneriaeth sifil neu fod y plentyn yn cael ei ben-blwydd yn 18 oed. Tra bod y gorchymyn lleoli mewn grym, bydd y plentyn yn cadw ei statws derbyn gofal. Bydd effaith unrhyw orchymyn o dan adran 8 o Ddeddf Plant 1989 – gorchmynion trefniadau plant, gorchymyn camau gwaharddedig, gorchymyn mater penodol – neu orchymyn goruchwyllo yn dod i ben a bydd unrhyw orchymyn gofal presennol yn cael ei atal (a'i ddisodli gan y gorchymyn lleoli oni bai ei fod yn cael ei ddiddymu). Os caniateir gorchymyn gofal a gorchymyn lleoli'r un diwrnod, dim ond y gorchymyn lleoli y dylid ei gofnodi ar y ffurflen.

Llety gwirfoddol

V1: Cael eu lletya o dan gyfres gytunedig o seibiannau byr 1: Gorchymyn gofal interim

Defnyddir gwahanol dermau i gyfeirio at y grŵp hwn o blant, gan gynnwys 'seibiannau tymor byr', 'lleoliadau cyswllt teuluol', 'gofal a rennir' a 'gofal seibiant'.

Dyma grŵp penodol o blant sy'n:

Byw gartref fel arfer ac nad ydynt yn 'derbyn gofal' fel arall, ac sy'n cael seibiannau oddi cartref am gyfnodau byr, gan fynd at yr un gofalwr neu i'r un sefydliad preswyl fel arfer.

Yn ystod y seibiannau, mae plant yn cael eu lletya o dan Ran 6, adran 76 o Ddeddf 2014. Rhaid i'r seibiannau fod yn rhan o raglen reolaidd o gymorth a gytunwyd rhwng gwasanaethau cymdeithasol a'r plant a'u rhieni neu gwarcheidwaid.

Ni all unrhyw un seibiant bara mwy na phedair wythnos o ofal parhaus (rheoliad 62 o Reoliadau 2015). Gall plentyn gael ei letya oddi cartref mewn cyfres o seibiannau byr sy'n para ar y cyfan am hyd at 120 diwrnod o dan un cytundeb mewn unrhyw gyfnod o ddeuddeg mis.

Cofnodwch fodolaeth cyfres o seibiannau byr a gynlluniwyd fel un cyfnod gofal parhaus. Mae hyn yn golygu y bydd plentyn sy'n derbyn gofal bob penwythnos o dan gynllun gofal a chymorth Rhan 6 yn cael ei gofnodi unwaith gan ddefnyddio'r cod statws cyfreithiol V1, gan nodi ei fod wedi derbyn 52 o seibiannau byr.

V2: Un cyfnod o letya o dan adran 76 o Ddeddf 2014.

Defnyddiwch y cod hwn ar gyfer pob cyfnod 'llety gwirfoddol', ac eithrio'r achos arbennig a gwmpesir gan god V1.

Peidiwch â chynnwys seibiannau sy'n rhan o gyfres o seibiannau byr a gynlluniwyd o dan drefniant parhaus.

Cael eu cadw mewn llety awdurdod lleol am resymau amddiffyn plant

L1: Plentyn o dan ddiogelwch yr heddlu mewn llety awdurdod lleol

Deddf Plant 1989, adran 46 (1)

Defnyddir y cod hwn pan fo'r heddlu wedi mynd ati i ddiogelu plentyn wrth gyflawni ei ddyletswyddau. Mae terfyn amser o 72 awr i'r pŵer hwn.

L2: Gorchymyn amddiffyn brys

Deddf Plant 1989, adrannau 44 a 45

Gorchymyn llys a wneir ar gais awdurdod lleol neu'r NSPCC, ac a gyfyngir i wyth diwrnod i gychwyn, gydag un estyniad o hyd at saith diwrnod yn bosibl (adran 45(5)).

Os yw plentyn o dan Orchymyn Amddiffyn Brys (EPO) yn yr ysbyty, dylech drin y plentyn fel pe bai'n derbyn gofal os mai'r awdurdod lleol yw'r ymgeisydd neu os yw'r gorchymyn wedi'i drosglwyddo i'r awdurdod lleol.

L3: O dan orchymyn asesu plentyn ac mewn llety awdurdod lleol

Deddf Plant 1989, adran 43

Gorchymyn llys sy'n caniatáu i awdurdod lleol asesu cyflwr iechyd neu les plentyn. Dim ond os bydd yn cael ei letya gan yr awdurdod lleol at ddiben cynnal yr asesiad y bydd y plentyn yn derbyn gofal.

Statws cyfreithiol cyfiawnder ieuenctid

J1: Cael eu remandio i lety awdurdod lleol neu lety cadw ieuenctid

Ers 3 Rhagfyr 2012, pan ddaeth adrannau perthnasol y Ddeddf Cymorth Cyfreithiol, Dedfrydu a Chosbi Troseddwyd ("LASPOA") i rym, bydd unrhyw blentyn sy'n cael ei remandio gan y llys ieuenctid mewn achos cyfreithiol yn blentyn sy'n derbyn gofal, waeth a yw'r plentyn yn cael ei remandio i lety awdurdod lleol neu lety cadw ieuenctid.

Cyn i'r LASPOA ddod i rym, gallai plant gael eu remandio o dan ddau ddarn o ddeddfwriaeth ar wahân sydd bellach wedi'i dirymu gan yr LASPOA:

A: Cael eu remandio i'r awdurdod lleol sy'n gyfrifol am fodloni adran 23(1) o Ddeddf Plant a Phobl Ifanc 1969 fel y'i mewnosodwyd gan adran 60 o Ddeddf Cyfiawnder Troseddol 1991 ac adran 21(2) o Ddeddf Plant 1989;

B: Yn unol â gorchymyn llys, cael eu remandio a'u cadw mewn llety awdurdod lleol o dan adran 97 o Ddeddf Trosedd ac Anhrefn 1998.

Mae Grŵp A yn cyfeirio at bobl ifanc sy'n cael eu remandio i ofal awdurdod lleol lle nad ydynt wedi cael eu rhyddhau ar fechnïaeth. Yn yr achosion hyn, mae'r awdurdod lleol yn trefnu'r llety, sy'n gallu cynnwys y person ifanc yn cael ei leoli gyda'i rieni ei hun.

Mae Grŵp B yn cyfeirio at bobl ifanc a oedd yn destun remand diogel yn unol â gorchymyn llys (COSR). Mae'r plant hyn yn derbyn gofal os ydynt yn cael eu lleoli mewn llety awdurdod lleol, gan gynnwys llety diogel.

Peidiwch â defnyddio'r cod hwn ar gyfer remand ar fechnïaeth pan fo'r awdurdod lleol yn darparu'r llety; mae'r llety o dan adran 76 o Ddeddf 2014. Defnyddiwch y cod V2.

J2: Cael eu cadw mewn llety awdurdod lleol o dan Ddeddf yr Heddlu a Thystiolaeth Droseddol

Deddf yr Heddlu a Thystiolaeth Droseddol 1984, adran 38(6); ac adran 77(2)(b) o Ddeddf 2014.

Defnyddiwch y cod hwn pan fydd person o dan 18 oed yn cael ei gadw mewn llety awdurdod lleol o dan Ddeddf yr Heddlu a Thystiolaeth Droseddol, yn disgwyl y gwrandawriad llys cyntaf. Os yw'r cyfnod mewn llety awdurdod lleol yn llai na 24 awr, peidiwch â chofnodi'r cyfnod yn y cyfrifiad plant sy'n derbyn gofal.

Peidiwch â drysu rhwng y statws cyfreithiol hwn a gorchymyn goruchwylio a wnaed o dan adran 31 neu 35 o Ddeddf 1989, nad yw'n statws 'derbyn gofal'.

Y rheswm y dechreuodd y plentyn dderbyn gofal

Mae'r cod hwn yn nodi'r prif reswm pam mae plentyn yn derbyn gwasanaethau gofal a chymorth o dan Ran 6 o Ddeddf 2014.

Defnyddiwch y 'cod angen' mwyaf perthnasol pan ddechreuodd y cyfnod presennol o dderbyn gofal. Dylai'r un cod barhau i gael ei gofnodi yn y Cyfrifiad plant sy'n derbyn gofal cyn belled â bod y cyfnod o dderbyn gofal yn parhau, hyd yn oed os bydd yn para sawl blwyddyn.

Os caiff plentyn ei drosglwyddo o awdurdod lleol arall, cofnodwch y rheswm pam mae'r plentyn yn parhau i dderbyn gofal ar yr adeg y derbyniwyd y trosglwyddiad achos.

Mewn achosion pan fo plentyn wedi bod yn derbyn gofal am flynyddoedd lawer, rydym yn gofyn i awdurdodau lleol ddewis cod priodol i'r amgylchiadau pan ddechreuodd y plentyn dderbyn gofal am y tro cyntaf, os yw'n bosibl.

Camdriniaeth neu esgeulustod N1:

Plant sydd mewn angen **o ganlyniad i** gamdriniaeth neu esgeulustod, **neu sy'n wynebu risg o** gamdriniaeth neu esgeulustod; mae'n cynnwys plant sy'n wynebu risg oherwydd trais domestig hefyd.

Anabledd neu salwch N2:

Plant a'u teuluoedd y mae eu prif angen am wasanaethau'n codi **oherwydd** anabledd, salwch neu gyflwr cynhenid y plentyn.

Anabledd neu salwch rhieni N3:

Plant y mae eu prif angen am wasanaethau'n codi **oherwydd** bod gallu eu rhieni (neu eu gofalwyr) i ofalu amdanynt yn cael ei effeithio gan **anabledd, salwch corfforol neu feddyliol neu ddibyniaethau** r rhiant (neu'r gofalwr).

Teulu o dan straen difrifol N4:

Plant y mae eu hanghenion yn codi o ganlyniad i fyw mewn teulu sy'n mynd drwy **argyfwng dros dro** sy'n effeithio ar allu'r rhieni i ddiwallu rhai o anghenion y plant yn ddigonol.

Camweithrediad teuluol N5:

Plant y mae eu hanghenion yn codi o ganlyniad i fyw mewn teulu lle nad **yw gallu'r rhieni yn ddigon da o bell ffordd**.

Ymddygiad cymdeithasol annerbyniol N6:

Plant a theuluoedd y mae eu hangen am wasanaethau'n codi o ganlyniad i **ymddygiad y plentyn** yn cael effaith andwyol ar y gymuned.

Rhieni absennol N8:

Plant y mae eu hangen am wasanaethau'n codi o ganlyniad i'r ffaith **nad yw eu rhieni ar gael** i ddarparu ar eu cyfer.

Methiant y trefniant mabwysiadu N9:

Y prif reswm dros ddechrau cyfnod o dderbyn gofal oedd **methiant y trefniant mabwysiadu mewn teulu**. Dylid dewis y cod hwn os yw'n berthnasol i'r amgylchiadau ar ddechrau'r cyfnod gofal presennol. Ni ddylid defnyddio'r cod hwn heblaw pan fydd y cyngor o'r farn bod y mabwysiadu wedi methu, ac ni ddylid ei ddefnyddio pan fo'r rhiant neu'r rhieni sy'n mabwysiadu wedi marw neu yn sâl neu'n anabl, pan ellir defnyddio codau presennol. Ni ddylid defnyddio'r cod ar gyfer lleoliadau seibiant tymor byr cytunedig pan fo'r mabwysiadu'n parhau.

Lleoliad

At ddibenion y ffurflen ddata hon, gellir diffinio'r categori hwn fel un sy'n dangos lle mae'r plentyn yn byw. Mewn rhai achosion pan fo plentyn yn byw yn yr un lleoliad, bydd y cod lleoliad yn newid a bydd angen cofnodi cyfnod newydd.

Newidiadau i leoliad ar y ffurflen ddata:

Mae'r newidiadau hyn yn digwydd naill ai pan fo plentyn:

- yn symud i leoliad newydd (hyd yn oed os nad oes angen defnyddio cod lleoliad gwahanol); dyma'r newid mwyaf cyffredin; neu
- pan fo'r plentyn yn aros yn yr un lleoliad, ond bod y cod lleoliad yn newid am unrhyw reswm arall (e.e. bod y plentyn yn cael ei 'leoli i'w fabwysiadu' gyda'r rhieni

maeth blaenorol). Mae hyn yn llai cyffredin, ond dylid sicrhau bod y newid hwn yn cael ei gofnodi'n gywir

Yn y ddau achos, mae'r ffaith ei fod yn newid lleoliad yn cael ei nodi gan ddefnyddio codau P neu B ar gyfer 'Y rheswm dros y Cyfnod newydd'.

Enghreifftiau:

- Bydd plentyn mewn lleoliad maeth sy'n symud o un gofalwr maeth i un arall angen cyfnod newydd (er, mewn llawer o achosion, bydd y cod lleoliad yn y cyfnod newydd yr un fath).
- Bydd plentyn sy'n symud o un lleoliad maeth i gartref cymunedol angen cyfnod newydd a chod lleoliad newydd.
- Bydd plentyn mewn lleoliad maeth sy'n cael ei leoli i'w fabwysiadu gyda'r un gofalwr maeth angen cyfnod newydd a chod lleoliad newydd (er bod y plentyn yn byw yn yr un lle).

Lleoliadau nad ydynt yn cael eu cofnodi

At ddibenion ystadegol, rhaid dilyn yr egwyddorion canlynol yn gyson.

Nid yw lleoliadau'n cael eu cofnodi o dan yr amgylchiadau canlynol:

- cyfnodau dros dro yn yr ysbyty (e.e. i drin anaf neu salwch dros dro). Nid yw'r rhain yn amodol ar derfyn amser. Nid yw'r rhain yr un fath â lleoliadau parhaol a gynlluniwyd mewn lleoliad meddygol neu nyrsio (megis unedau penodedig i blant ag anghenion arbennig a ddarperir gan Ymddiriedolaeth y GIG);
- absenoldebau dros dro y plentyn ar wyliau. I'r diben hwn, mae 'gwyliau' yn golygu sefyllfa pan fo'r plentyn yn mynd i ffwrdd dros dro, gyda'i ofalwyr neu hebddynt, at ddibenion hamdden. Mae'n cwmpasu'r un mathau o seibiant yn yr un mathau o leoliad gwyliau ag y byddai plentyn nad yw'n derbyn gofal yn eu derbyn, ac yn cynnwys gweithgareddau megis teithiau ysgol a gwersylloedd sgowtiaid neu geidiau. Nid oes unrhyw derfyn amser ar wyliau o'r fath;
- gwyliau gofalwr maeth. Arhosiad dros dro a gynlluniwyd gyda gofalwr arall gan fod gofalwr maeth arferol y plentyn oddi cartref ar wyliau, neu'n cael seibiant o ofalu am y plentyn. Efallai y bydd y plentyn yn symud i aros gyda gwahanol ofalwr maeth neu i uned breswyl, neu efallai y bydd yn derbyn gofal gan ofalwr maeth arall sy'n dod i gartref gofalwr arferol y plentyn
- ond: dylai seibiannau o fwy na 21 diwrnod gael eu cofnodi yn y cyfrifiad plant sy'n derbyn gofal a chael eu cynnwys yn y cyfrifiad o ddangosyddion perfformiad. Os

bydd mwy nag un seibiant o'r fath sy'n para rhwng 8 a 21 diwrnod yn dechrau yn ystod y flwyddyn sy'n dod i ben ar 31 Mawrth, dylid cofnodi'r trydydd seibiant ac unrhyw seibiannau ar ôl hynny

Arosiadau eraill i ffwrdd o'r lleoliad sy'n para saith diwrnod yn olynol neu lai i gadw cysylltiad rhwng y plentyn a pherthynas (megis 'cyfnodau prawf' yn y cartref). Gall hyn gynnwys plant sy'n cael eu lletya o dan adran 76 o Ddeddf 2014 (gweler y nodyn isod). I gyfrifo saith diwrnod at y diben hwn, tynnwch y dyddiad cyntaf o'r ail. Er enghraifft, os gadawodd plentyn lleoliad ar 1 Mawrth, gan ddychwelyd yno ar 8 Mawrth, dylech drin y cyfnod hwn fel saith diwrnod.

Mae'r holl eithriadau a amlinellir uchod yn cyfeirio'n benodol at amgylchiadau pan fo disgwylid clir y bydd y plentyn yn dychwelyd i'r un lleoliad. Os nad oedd unrhyw ddisgwylid clir y byddai'r plentyn yn dychwelyd i'r un lleoliad, neu os na ddychwelodd y plentyn (beth bynnag oedd y bwriad), nodir bod y lleoliad wedi newid a dylid adlewyrchu hyn drwy ddechrau cyfnod newydd yn y cyfrifiad plant sy'n derbyn gofal.

Bydd yna achosion eraill o newidiadau lleoliad byr (naill ai wedi'u cynllunio neu heb eu cynllunio) lle nad oes unrhyw ddisgwylid clir bod y plentyn ar fin dychwelyd i'r un lleoliad. Rhaid i'r newidiadau hyn gael eu cofnodi, am faint bynnag y byddant yn para.

Cyfnodau prawf yn y cartref a gynlluniwyd pan fo plentyn yn cael ei letya o dan adran 76 o Ddeddf 2014:

Yn wahanol i'r sefyllfa pan fo plentyn o dan orchymyn gofal (pan fyddai Rheoliadau 2015 yn llywodraethu cyfnodau prawf pan fyddai plentyn yn cael ei leoli yn ei gartref), pan fo plentyn sy'n cael ei letya o dan adran 76 ar seibiant cartref prawf, gellid dweud bod y 'cyfnod gofal' wedi torri. O dan amgylchiadau o'r fath, os bydd y seibiant cartref yn para saith diwrnod neu lai, os bydd yn seibiant bwriadol a gynlluniwyd ac os bydd y plentyn yn dychwelyd i'r lleoliad gwreiddiol, dylai'r seibiant gael ei anwybyddu a dylai'r llety o dan adran 76 gael ei drin fel un lleoliad parhaus. Dylai cyfnodau o wyth diwrnod neu fwy gael eu trin fel cyfnodau allan o ofal pan nad yw'r plentyn yn derbyn gofal, a rhaid iddynt gael eu cofnodi fel seibiannau yn y cyfnod gofal yn y cyfrifiad plant sy'n derbyn gofal.

Gofal plentyn yn cael ei rannu'n rheolaidd rhwng dau leoliad:

Mae hyn yn cyfeirio at sefyllfaoedd lle nad yw'r canllawiau uchod ar leoliadau dros dro yn berthnasol. Gall gofal plentyn gael ei rannu rhwng dau leoliad neu fwy yn rheolaidd e.e. mewn ysgol arbennig ac mewn cartref maeth. Os yw'r patrwm rhannu yn un sefydlog ac

wedi'i gynllunio e.e. 3 noson mewn un lleoliad a 4 noson mewn lleoliad arall, neu un lleoliad yn ystod y tymor a lleoliad arall yn ystod gwyliau, dylai gael ei gofnodi fel un cyfnod parhaus a'i godio yn unol â'r lleoliad lle mae'r plentyn yn treulio'r mwyaf o amser.

(Nid yw'r canllawiau hyn yn berthnasol i blant o dan gyfres gytunedig o seibiannau tymor byr, sy'n rhan o grŵp arbennig a nodir gan ddefnyddio statws cyfreithiol V1 – gweler y nodiadau ar Statws Cyfreithiol).

Pan mae gofalwr maeth yn symud tŷ:

Os yw'r hen gartref a'r cartref newydd o fewn ffin eich ALI, ni chofnodir newid lleoliad.

Os yw'r hen dŷ a'r tŷ newydd y tu allan i ffin eich ALI, ni chofnodir newid lleoliad.

Os oedd yr hen dŷ y tu mewn i ffin eich ALI, a bod y tŷ newydd y tu allan i'r ffin, neu i'r gwrthwyneb, cofnodir newid lleoliad gan fod dosbarthiad y lleoliad wedi newid.

Lleoliadau gyda ffrindiau neu berthnasau:

Os bydd lleoliad maeth yn dechrau fel lleoliad brys gyda ffrind neu berthynas o dan reoliad 26 o Reoliadau 2015 ac os bydd y gofalwr yn mynd ymlaen i fod yn ofalwr maeth cymeradwy sy'n gofalu am yr un plentyn, dylai'r lleoliad barhau i gael ei godio fel F1 (neu F4) ac ni ddylai cyfnod newydd gael ei gofnodi.

Trefniadau ariannu ar y cyd:

Os yw'r llety wedi'i drefnu gan yr awdurdod lleol, ac os yw adran gwasanaethau cymdeithasol wedi cyfrannu at y gwaith cynllunio a'r gwariant ar y lleoliad, at ddibenion y cyfrifiad plant sy'n derbyn gofal, fel arfer bydd y plentyn yn cael ei ystyried yn blentyn sy'n 'derbyn gofal'.

Rhestr o godau lleoliad:

Lleoliadau teuluol

Lleoliadau maeth:

Y gofalwr yn byw o fewn ffiniau'r ALI

Lleoliad gyda pherson cysylltiedig (e.e. perthynas neu ffrind) F1

Lleoliad gyda gofalcwyr maeth eraill, a ddarperir gan eich ALI F2

Lleoliad gyda gofalcwyr maeth arall, a ddarperir gan ALI gwahanol F21

Lleoliad gyda gofalwr maeth arall, a drefnir drwy Asiantaeth Faethu Annibynnol yn y trydydd sector F31

Lleoliad gyda gofalwr maeth arall, a drefnir drwy Asiantaeth Faethu Annibynnol breifat F32

Lleoliad maeth rhiant a phlentyn F7

Y gofalwr yn byw y tu allan i ffiniau'r ALI

Lleoliad gyda pherson cysylltiedig (e.e. perthynas neu ffrind) F4

Lleoliad gyda gofalwyr maeth eraill, a ddarperir gan eich ALI F5

Lleoliad gyda gofalwyr maeth arall, a ddarperir gan ALI gwahanol F51

Lleoliad gyda gofalwr maeth arall, a drefnir drwy Asiantaeth Faethu Annibynnol yn y trydydd sector F61

Lleoliad gyda gofalwr maeth arall, a drefnir drwy Asiantaeth Faethu Annibynnol breifat F62

Lleoliad maeth rhiant a phlentyn F8

Cael eu lleoli i'w mabwysiadu gyda gorchymyn lleoli:

Cael eu lleoli i'w mabwysiadu gyda gorchymyn lleoli gyda chaniatâd (o dan adran 21 3(a) o Ddeddf 2002) gyda'r gofalwr maeth presennol A51

Cael eu lleoli i'w mabwysiadu gyda gorchymyn lleoli pan fo caniatâd wedi'i hepgor (o dan adran 21 3(b) o Ddeddf 2002) gyda'r gofalwr maeth presennol A52

Cael eu lleoli i'w mabwysiadu gyda gorchymyn lleoli gyda chaniatâd (o dan adran 21 3(a) o Ddeddf 2002) nid gyda'r gofalwr maeth presennol A61

Cael eu lleoli i'w mabwysiadu gyda gorchymyn lleoli pan fo caniatâd wedi'i hepgor (o dan adran 21 3(b) o Ddeddf 2002) nid gyda'r gofalwr maeth presennol A62

Cael eu lleoli gyda darpar rieni sy'n mabwysiadu cyn y gwneir gorchymyn lleoli:

Cael eu lleoli gyda darpar rieni sy'n mabwysiadu cyn y gwneir gorchymyn lleoli (o dan adran 81(11) o Ddeddf 2014 a rheoliad 25 o Reoliadau 2015) A8

Cael eu lleoli gyda'u rhieni eu hunain:

Cael eu lleoli gyda'u rhieni eu hunain neu berson arall â chyfrifoldeb rhiant P1

Lleoliadau eraill yn y gymuned

Byw'n annibynnol e.e. mewn fflat neu lety heb staff cymorth ffurfiol ar y safle, neu mewn fflat un ystafell, cyfleuster gwely a brecwast neu gyda ffrindiau P2

Cyflogaeth breswyl P3

Lleoliadau mewn lleoliadau preswyl

Yn derbyn gofal, ac wedi'u lleoli mewn uned ddiogel:

Uned ddiogel o fewn ffiniau'r ALI H1

Uned ddiogel y tu allan i ffiniau'r ALI (yng Nghymru) H21

Uned ddiogel y tu allan i Gymru H22

Lleoliadau mewn cartrefi yn ddarostyngedig i'r rheoliadau sy'n cwmpasu gwasanaeth cartref gofal i blant.

Y rhain yw Rheoliadau Gwasanaethau Rheoleiddiedig (Darparwyr Gwasanaethau ac Unigolion Cyfrifol) (Cymru) 2017 pan fo'r gwasanaeth cartref gofal (o fewn ystyr Rhan 1 o Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 yn cael ei ddarparu'n gyfan gwbl neu'n bennaf i blant. Os caiff plentyn ei leoli mewn cartref plant yn Lloegr, y rheoliadau perthnasol yw Rheoliadau Cartrefi Plant (Lloegr) 2015.

Cartrefi o fewn ffiniau'r ALI H3

Cartrefi y tu allan i ffiniau'r ALI H4

Lleoliadau mewn hosteli ac mewn lleoliadau preswyl cefnogol ac eithrio gwasanaeth cartref gofal i blant:

Llety preswyl nad yw'n ddarostyngedig i'r rheoliadau sy'n cwmpasu gwasanaeth cartref gofal i blant H5

Lleoliadau mewn lleoliadau preswyl eraill:

Y GIG neu Ymddiriedolaeth Iechyd neu sefydliad arall sy'n darparu gofal meddygol neu nyrsio R2

Canolfan breswyl i deuluoedd neu uned mam a baban R3

Sefydliad troseddwy'r ifanc neu garchar R5

Ysgolion:

Pob ysgol breswyl, ac eithrio'r rhai sydd wedi'u cofrestru fel ysgol a chartref gofal i blant S1

Lleoliadau eraill nad ydynt wedi'u rhestru uchod:

Lleoliadau eraill Z1

Codau Lleoliad: Nodiadau a Diffiniadau

F1: Lleoliad gyda pherson cysylltiedig (e.e. perthynas neu ffrind): wedi'i leoli o fewn ffiniau'r ALI

Mae hyn yn cynnwys lleoliadau brys o dan reoliad 26 o Reoliadau 2015, lle nad yw'r person yn rhiant maeth cymeradwy, a lleoliad gyda gofalwr maeth cymeradwy sy'n berthynas neu'n ffrind. Os bydd lleoliad yn dechrau fel lleoliad o dan reoliad 26 a bod y gofalwr yna'n dod yn ofalwr maeth cymeradwy, peidiwch â dechrau cyfnod newydd ond cadwch yr un cod os bydd y plentyn yn aros gyda'r gofalwr hwnnw. Mae 'o fewn ffiniau'r ALI' yn golygu bod y gofalwr yn byw yn ardal ddaearyddol eich ALI.

F2: Lleoliad maeth gyda gofalwr arall, a ddarperir gan eich ALI. Y gofalwr wedi'i leoli o fewn ffiniau'r ALI

Defnyddiwch:

Os yw'r lleoliad gyda gofalwr maeth cymeradwy arall, yn hytrach na pherthynas neu ffrind;

Os yw'ch ALI wedi darparu lleoliad mewnol;

Os yw'r gofalwr yn byw yn ardal ddaearyddol eich ALI.

F21: Lleoliad maeth gyda gofalwr arall, a ddarperir gan ALI gwahanol. Y gofalwr wedi'i leoli o fewn ffiniau'r ALI

Defnyddiwch:

Os yw'r lleoliad gyda gofalwr maeth cymeradwy arall, yn hytrach na pherthynas neu ffrind;

Os yw ALI arall wedi darparu lleoliad mewnol;

Os yw'r gofalwr yn byw yn ardal ddaearyddol eich ALI.

F21: Lleoliad maeth gyda gofalwr arall, a ddarperir gan ALI gwahanol. Y gofalwr wedi'i leoli o fewn ffiniau'r ALI

Defnyddiwch:

Os yw'r lleoliad gyda gofalwr maeth cymeradwy arall, yn hytrach na pherthynas neu ffrind;

Os yw ALI arall wedi darparu lleoliad mewnol;

Os yw'r gofalwr yn byw yn ardal ddaearyddol eich ALI.

F31: Lleoliad maeth gyda gofalwr arall, a drefnir drwy Asiantaeth Faethu Annibynnol yn y trydydd sector. Y gofalwr wedi'i leoli o fewn ffiniau'r ALI

Defnyddiwch:

Os yw'r lleoliad gyda gofalwr maeth cymeradwy arall, yn hytrach na pherthynas neu ffrind;

Os yw'ch ALI wedi trefnu'r lleoliad drwy Asiantaeth Faethu Annibynnol yn y trydydd sector. Mae hyn yn cynnwys lleoliadau a drefnir drwy ALLau eraill;

Os yw'r gofalwr yn byw yn ardal ddaearyddol eich ALI.

F32: Lleoliad maeth gyda gofalwr arall, a drefnir drwy Asiantaeth Faethu Annibynnol breifat. Y gofalwr wedi'i leoli o fewn ffiniau'r ALI

Defnyddiwch:

Os yw'r lleoliad gyda gofalwr maeth cymeradwy arall, yn hytrach na pherthynas neu ffrind;

Os yw'ch ALI wedi trefnu'r lleoliad drwy Asiantaeth Faethu Annibynnol breifat. Mae hyn yn cynnwys lleoliadau a drefnir drwy ALLau eraill;

Os yw'r gofalwr yn byw yn ardal ddaearyddol eich ALI.

F7: Lleoliad rhiant a phlentyn gyda gofalwr maeth. Y gofalwr wedi'i leoli o fewn ffiniau'r ALI

Defnyddiwch:

Os yw'r plentyn a'r rhiant (rhieni) yn cael eu lleoli gyda gofalwr maeth.

Os yw'r lleoliad yn lleoliad arbenigol wedi'i ddylunio i gynnig cymorth ac arweiniad i wella sgiliau rhianta'r rhiant (rhieni) fel y gallant ofalu'n ddiogel am eu plentyn ar eu pen eu hunain.

Os yw'r lleoliad yn ardal ddaearyddol eich ALI.

Os yw'r lleoliad yn lleoliad rhiant a baban waeth p'un a yw'r lleoliad yn cael ei ddarparu'n fewnol neu'n annibynnol.

F4: Lleoliad gyda pherson cysylltiedig (e.e. perthynas neu ffrind): y tu allan i ffiniau'r ALI

Mae hyn yn cynnwys lleoliadau brys o dan reoliad 26 o Reoliadau 2015, lle nad yw'r person yn rhiant maeth cymeradwy, a lleoliad gyda gofalwr maeth cymeradwy sy'n

berthynas neu'n ffrind. Os bydd lleoliad yn dechrau fel lleoliad o dan reoliad 26 a bod y gofalwr yna'n dod yn ofalwr maeth cymeradwy, peidiwch â dechrau cyfnod newydd ond cadwch yr un cod os bydd y plentyn yn aros gyda'r gofalwr hwnnw. Mae 'y tu allan i ffiniau'r ALI' yn golygu bod y gofalwr yn byw y tu allan i ardal ddaearyddol eich ALI.

F5: Lleoliad maeth gyda gofalwr arall, a ddarperir gan eich ALI. Y gofalwr wedi'i leoli y tu allan i ffiniau'r ALI

Defnyddiwch:

Os yw'r lleoliad gyda gofalwr maeth cymeradwy arall, yn hytrach na pherthynas neu ffrind;
Os yw'ch ALI wedi darparu lleoliad mewnol;
Os yw'r gofalwr yn byw y tu allan i ardal ddaearyddol eich ALI.

F51: Lleoliad maeth gyda gofalwr arall, a ddarperir gan ALI gwahanol. Y gofalwr wedi'i leoli y tu allan i ffiniau'r ALI

Defnyddiwch:

Os yw'r lleoliad gyda gofalwr maeth cymeradwy arall, yn hytrach na pherthynas neu ffrind;
Os yw ALI arall wedi darparu lleoliad mewnol;
Os yw'r gofalwr yn byw y tu allan i ardal ddaearyddol eich ALI.

F61: Lleoliad maeth gyda gofalwr arall, a drefnir gan Asiantaeth Faethu Annibynnol yn y trydydd sector. Y gofalwr wedi'i leoli y tu allan i ffiniau'r ALI

Defnyddiwch:

Os yw'r lleoliad gyda gofalwr maeth cymeradwy arall, yn hytrach na pherthynas neu ffrind;
Os yw'ch ALI wedi trefnu'r lleoliad drwy Asiantaeth Faethu Annibynnol yn y trydydd sector.
Mae hyn yn cynnwys lleoliadau a drefnir drwy ALLau eraill;
Os yw'r gofalwr yn byw y tu allan i ardal ddaearyddol eich ALI.

F62: Lleoliad maeth gyda gofalwr arall, a drefnir gan Asiantaeth Faethu Annibynnol breifat. Y gofalwr wedi'i leoli y tu allan i ffiniau'r ALI

Defnyddiwch:

Os yw'r lleoliad gyda gofalwr maeth cymeradwy arall, yn hytrach na pherthynas neu ffrind;

Os yw'ch ALI wedi trefnu'r lleoliad drwy Asiantaeth Faethu Annibynnol breifat. Mae hyn yn cynnwys lleoliadau a drefnir drwy ALLau eraill;

Os yw'r gofalwr yn byw y tu allan i ardal ddaearyddol eich ALI.

F8: Lleoliad rhiant a phlentyn gyda gofalwr maeth. Y gofalwr wedi'i leoli y tu allan i ffiniau'r ALI

Defnyddiwch:

Os yw'r plentyn a'r rhiant (rhieni) yn cael eu lleoli gyda gofalwr maeth.

Os yw'r lleoliad yn lleoliad arbenigol wedi'i ddylunio i gynnig cymorth ac arweiniad i wella sgiliau rhianta'r rhiant (rhieni) fel y gallant ofalu'n ddiogel am eu plentyn ar eu pen eu hunain.

Os yw'r lleoliad y tu allan i ardal ddaearyddol eich ALI.

Os yw'r lleoliad yn lleoliad rhiant a baban waeth p'un a yw'r lleoliad yn cael ei ddarparu'n fewnol neu'n annibynnol.

A3, A4, A51, A52, A61 ac A62: Cael eu lleoli i'w mabwysiadu

Deddf Mabwysiadu a Phlant 2002, adran 42, a Rheoliadau Asiantaethau Mabwysiadu 1983, Rheoliad 12

Ar ôl i asiantaeth fabwysiadu (sy'n cynnwys ALI at y diben hwn) benderfynu'n ffurfiol bod y darpar fabwysiadwyr yn addas, rhaid i'r plentyn fyw gyda nhw am o leiaf 10 wythnos cyn y gall gorchymyn mabwysiadu gael ei wneud. Dylai'r cod lleoliad hwn gael ei ddefnyddio ar gyfer yr amgylchiadau hyn. Pan fydd plentyn yn cael ei leoli gyda'i ofalwyr maeth presennol, dylid defnyddio'r cod hwn a bydd angen cofnodi cyfnod newydd, er nad yw'r plentyn yn symud.

Mae'r dyddiad i'w gofnodi ar ffurflen y cyfrifiad plant sy'n derbyn gofal ar ddechrau'r lleoliad ar gyfer mabwysiadu yn cael ei bennu fel a ganlyn:

Os nad y gofalwr maeth presennol yw'r rhiant sy'n mabwysiadu, defnyddiwch A4, A61, neu A62 fel y cod lleoliad a nodwch y dyddiad mae'r plentyn yn symud i'r lleoliad ac yn dechrau byw gyda'r darpar fabwysiadwyr yn barhaol.

Os yw plentyn yn cael ei leoli i'w fabwysiadu gyda gofalwr maeth y plentyn, gyda chytundeb yr ALI, defnyddiwch A3, A51, neu A52 fel y cod lleoliad a nodwch y dyddiad mae'r ALI yn penderfynu'n ffurfiol, yn ei rôl fel asiantaeth fabwysiadu, y bydd y plentyn yn cael ei leoli i'w fabwysiadu gyda'r darpar riant sy'n mabwysiadu. (Weithiau, gelwir y

dyddiad hwn yn “ddyddiad paru plant â mabwysiadwyr”, ac nid yw o reidrwydd yr un fath â'r dyddiad a argymhellwyd gan y panel).

Os yw gofalwr maeth presennol plentyn yn gwneud cais i fabwysiadu'r plentyn heb gymorth ALI, defnyddiwch A3, A51, neu A52 fel y cod lleoliad a nodwch y dyddiad mae'r cais mabwysiadu'n cael ei gyflwyno i'r llys.

Mae Adran 19 o Ddeddf Mabwysiadu a Phlant 2002 yn nodi:

Pan fo asiantaeth fabwysiadu wedi ei bodloni bod pob rhiant neu warcheidwad wedi rhoi caniatâd i blentyn

gael ei leoli i'w fabwysiadu gyda darpar fabwysiadwyr a nodwyd yn y caniatâd, neu ei leoli i'w fabwysiadu gydag unrhyw ddarpar fabwysiadwyr a ddewisir gan yr asiantaeth, a heb dynnu'r caniatâd yn ôl, mae'r asiantaeth wedi'i hawdurdodi i leoli'r plentyn i'w fabwysiadu yn unol â hynny.

Mae Adran 21 3 o Ddeddf Mabwysiadu a Phlant 2002 yn nodi'r amodau pan all llys wneud gorchymyn lleoli

(3) Ni chaiff y llys ond gwneud gorchymyn lleoli os yw'r llys, yn achos pob rhiant neu warcheidwad i'r plentyn, wedi ei fodloni—

(a) bod y rhiant neu'r gwarcheidwad wedi rhoi caniatâd i'r plentyn gael ei leoli i'w fabwysiadu gydag unrhyw ddarpar fabwysiadwyr a ddewisir gan yr awdurdod lleol a heb dynnu'r caniatâd yn ôl, neu

(b) y dylid hepgor caniatâd y rhiant neu'r gwarcheidwad.

A8: Cael eu lleoli gyda darpar rieni sy'n mabwysiadu cyn y gwneir gorchymyn lleoli

Defnyddiwch y cod hwn mewn sefyllfa pan fo plentyn yn cael ei leoli gyda darpar rieni sy'n mabwysiadu y mae'r plentyn wedi'i baru â nhw cyn i orchymyn lleoli gael ei wneud (o dan adran 81(11) o Ddeddf 2014 a rheoliad 25 o Reoliadau 2015).

P1: Cael eu lleoli gyda'u rhieni eu hunain neu berson arall â chyfrifoldeb rhiant

Defnyddiwch y cod hwn ar gyfer unrhyw leoliad gyda rhieni plentyn, neu berson arall â chyfrifoldeb rhiant (yn unol â'r diffiniad yn Neddf 1989). Nid yw'r cod lleoliad hwn wedi'i gyfyngu i blant o dan orchymynion gofal. Fodd bynnag:

dylai seibiannau cartref byr ar gyfer plant sy'n cael eu lletya o dan adran 76 o Ddeddf 2014 gael eu codio yn unol â'n cyfarwyddiadau, a'u hystyried at ddibenion y cyfrifiad plant sy'n derbyn gofal a dangosyddion perfformiad fel cyfnodau allan o ofal os ydynt yn para wyth diwrnod neu fwy.

P2: Byw'n annibynnol e.e. mewn fflat neu lety heb staff cymorth ffurfiol ar y safle, neu mewn fflat un ystafell, cyfleuster gwely a brecwast neu gyda ffrindiau

Defnyddiwch y cod hwn ar gyfer sefyllfa pan fo'r person ifanc yn byw'n annibynnol ac nad oes staff cymorth ffurfiol yn byw yn yr eiddo nac yn bresennol yn ystod y dydd.

Felly, mae lleoliadau yng nghategori P2 yn wahanol i'r rhai yn H5 (byw'n annibynnol pan fo cymorth ffurfiol ar gael).

P3: Cyflogaeth breswyl

Defnyddiwch y cod hwn ar gyfer prentisiaethau a hyfforddiant cyflogaeth pan fo elfen gyflogaeth glir a pan fo llety'n cael ei ddarparu.

H1: Cael eu lleoli mewn llety diogel, o fewn ffiniau'r ALI.

Defnyddiwch y cod hwn ar gyfer pob lleoliad mewn llety diogel o fewn ffiniau eich ALI, naill ai pan fo adran 119 o Ddeddf 2014 yn berthnasol (neu lle byddai'n berthnasol ar ôl 72 awr) neu pan fo'r plentyn yn destun remand diogel yn unol â gorchymyn llys. Cofnodwch y rhain fel lleoliadau ar wahân, hyd yn oed os yw'r llety diogel yn rhan o gartref plentyn ac os yw'r plentyn fel arfer wedi'i leoli yn y cartref hwnnw. Peidiwch â defnyddio'r cod H1 ar gyfer y canlynol:

- Gorchmynion Cadw a Hyfforddiant o dan adran 73 o Ddeddf Trosedd ac Anhrefn 1998, neu
- plant sy'n cael eu cadw o dan adrannau 90 i 92 o Ddeddf Pwerau Llysoedd Troseddol 2000, hyd yn oed os ydynt yn cael eu lleoli mewn llety awdurdod lleol.

Nid yw'r rhain yn cael eu cofnodi yn y cyfrifiad plant sy'n derbyn gofal.

H21: Cael eu lleoli mewn llety diogel, y tu allan i ffiniau'r ALI ond yng Nghymru.

Yn amodol ar yr un diffiniad â chod H1, ond dylech ei ddefnyddio pan fo'r llety diogel wedi'i leoli y tu allan i ffin eich ALI ond yng Nghymru.

H22: Cael eu lleoli mewn llety diogel, y tu allan i Gymru

Yn amodol ar yr un diffiniad â chod H1, ond dylech ei ddefnyddio pan fo'r llety diogel y tu allan i Gymru, gyda'r cais am lety diogel y tu allan i Gymru wedi'i wneud o dan adran 25 o Ddeddf 1989.

H3: Cartrefi yn ddarostyngedig i'r rheoliadau sy'n cwmpasu gwasanaeth cartref gofal i blant o fewn ffiniau'r ALI

Defnyddiwch y cod hwn ar gyfer pob gwasanaeth cartref gofal i blant o fewn ffiniau eich ALI sy'n dod o fewn Rheoliadau Gwasanaethau Rheoleiddiedig (Darparwyr Gwasanaethau ac Unigolion Cyfrifol) (Cymru) 2017.

Mae gwasanaeth cartref gofal i blant sy'n gofrestredig o dan [Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol \(Cymru\) 2016](#) wedi'i ddiffinio yn Atodlen 1 i'r Ddeddf honno.

H4: Cartrefi yn ddarostyngedig i'r rheoliadau sy'n cwmpasu gwasanaeth cartref gofal i blant y tu allan i ffiniau'r ALI

Defnyddiwch y cod hwn ar gyfer pob gwasanaeth cartref gofal i blant sy'n gofrestredig o dan Ddeddf 2016 y tu allan i ffiniau eich ALI, yn unol â'r diffiniad ar gyfer cod H3.

Cynhwyswch hefyd gartrefi plant yn Lloegr, a'r rhai sy'n dod o dan Rheoliadau Cartrefi Plant (Lloegr) 2015.

H5: Hosteli a lleoliadau preswyl cefnogol heblaw gwasanaeth cartref gofal i blant nad ydynt yn ddarostyngedig i'r rheoliadau sy'n cwmpasu gwasanaethau cartref gofal i blant sydd wedi'u cofrestru o dan Ddeddf 2016

Defnyddiwch y cod hwn ar gyfer llety preswyl nad yw'n ddarostyngedig i'r rheoliadau sy'n cwmpasu gwasanaethau cartref gofal i blant sydd wedi'u cofrestru o dan Ddeddf 2016 ond pan fo rhai aelodau staff goruchwylio neu gynghori yn cael eu cyflogi (er nad oes rhaid eu bod yn byw yn yr eiddo). Am ragor o wybodaeth, gweler [Rheoliadau, canllawiau statudol a Safonau Gofynnol Cenedlaethol: Gwasanaethau Oedolion a Phlant | Arolygiaeth Gofal Cymru](#).

Mae'n cynnwys hosteli, cynteddau, YMCAs a chartrefi yn ddarostyngedig i'r rheoliadau sy'n cwmpasu gwasanaeth cartref gofal i oedolion yn unig. Mae hefyd yn cynnwys llety, fflatiau a fflatiau un ystafell pan fo staff goruchwylio neu weithwyr cynghori yn cael eu cyflogi'n benodol ac ar gael i ddarparu cyngor a chymorth i'r preswylwyr. Nid oes rhaid bod y staff cymorth hyn yn byw yn yr eiddo, ond rhaid eu bod yn rhan annatod o wasanaeth cymorth ffurfiol a ddarperir gan y lleoliad preswyl.

Felly, mae lleoliadau yng nghategori H5 yn wahanol i'r rhai yn P2 (byw'n annibynnol lle na ddarperir unrhyw strwythur cymorth ffurfiol fel rhan o'r llety).

R2: Y GIG neu Ymddiriedolaeth lechyd neu sefydliad arall sy'n darparu gofal meddygol neu nyrsio.

Defnyddiwch y cod hwn ar gyfer ysbytai o bob math pan fydd y plentyn yn cael ei leoli yno fel rhan o'r cynllun gofal. (Nid yw arosiadau dros dro mewn ysbytai i dderbyn triniaeth am anafiadau neu salwch yn perthyn i'r categori hwn ac nid ydynt yn cael eu cofnodi fel arfer yn y cyfrifiad plant sy'n derbyn gofal). Dylech ei ddefnyddio hefyd ar gyfer cyfleusterau eraill a ddarperir gan ymddiriedolaethau ieuchyd.

R3: Canolfan breswyl i deuluoedd neu uned mam a baban

Defnyddiwch y cod hwn ar gyfer lleoliad mewn canolfan i deuluoedd preswyl, yn unol â'r diffiniad ym mharagraff 3 o Atodlen 1 i Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 neu leoliad mewn cyfleuster preswyl i famau a babanod (ac eithrio ysbytai a chyfleusterau eraill y GIG).

R5: Sefydliad troseddwyd ifanc neu garchar

Defnyddiwch y cod hwn ar gyfer pobl ifanc sy'n derbyn gofal ac sy'n cael eu lletya yn un o'r lleoliadau hyn. Fel arfer, plant (naill ai ar remand neu'n cwblhau dedfryd) sydd â gorchymyn gofal cydredol fydd y rhain.

S1: Ysgol

Mae paragraff 1 o Atodlen 1 i Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 yn diffinio pa ysgolion sydd y tu allan i'r diffiniad o wasanaeth cartref gofal rheoleiddiedig o dan y Ddeddf honno.

Z1: Lleoliad arall, nad yw wedi'i restru uchod.

Defnyddiwch y cod hwn mewn amgylchiadau eithriadol, lle nad yw'r lleoliad yn perthyn i unrhyw un o'r categorïau eraill a nodir uchod. Nid yw'n golygu 'gwybodaeth yn anhysbys' neu 'ddim ar gael'. Rhaid cynnwys rhestr o ddefnyddiau'r lleoliad hwn gyda'r cyfrifiad plant sy'n derbyn gofal, gan ddisgrifio'r lleoliad ym mhob achos.

Y dyddiad y daeth y cyfnod i ben

Mae'r eitem hon yn cofnodi'r dyddiad y daeth pob cyfnod i ben. Bydd y dyddiad hwn yn ystod y flwyddyn ddata bresennol bob amser. Cofnodwch y diwrnod, y mis a'r flwyddyn fel a ganlyn: DD MM BBBB.

Er enghraifft: Dylid cofnodi 4 Tachwedd 2024 fel 04/11/2024.

Wrth gwblhau'r eitem hon:

- ni all cyfnod ddechrau a dod i ben yr un diwrnod,
- rhaid i gyfnod sy'n parhau ddechrau'r un diwrnod ag y daeth y cyfnod blaenorol i ben

Ni ddylid cofnodi cyfnodau mewn llety awdurdod lleol o lai na 24 awr ar y ffurflen hon.

Os na fydd y cyfnod yn dod i ben yn ystod y flwyddyn (ac os yw'r plentyn yn derbyn gofal ar noson 31 Mawrth 2025), rhaid gadael y maes hwn yn wag.

Pan fydd cyfnod plentyn o dderbyn gofal yn dod i ben oherwydd mabwysiadu (y rheswm y daeth y cyfnod i ben, cod E11, E12), y dyddiad y daeth y cyfnod i ben yw'r dyddiad y mae'r llys yn gwneud y gorchymyn mabwysiadu.

Pan fydd cyfnod plentyn o dderbyn gofal yn dod i ben oherwydd ei fod yn marw wrth dderbyn gofal (y rheswm y daeth y cyfnod i ben, cod E2), rhaid i'r dyddiad y daeth y cyfnod i ben fod yr un fath â'r dyddiad marwolaeth a gofnodir ar y dystysgrif marwolaeth.

Y rheswm y daeth y cyfnod i ben

Defnyddir un cod, X1, i ddynodi bod cyfnod wedi dod i ben a bod cyfnod newydd wedi dechrau. Mae pob cod arall yn cofnodi'r amgylchiadau pan fo cyfnod plentyn o dderbyn gofal yn dod i ben.

Os na fydd y cyfnod yn dod i ben yn ystod y flwyddyn (ac os yw'r plentyn yn derbyn gofal ar noson 31 Mawrth 2025), rhaid gadael y maes hwn yn wag.

Cyfnod newydd yn dilyn, yn dal i dderbyn gofal:

Y cyfnod yn dod i ben, a chyfnod newydd yn dechrau'r un diwrnod, am unrhyw reswm X1

Gofal yn dod i ben, ddim yn derbyn gofal mwyach:

Wedi'i fabwysiadu – cais heb ei wrthwynebu E11

Wedi'i fabwysiadu – caniatâd wedi'i hepgor E12

Wedi marw E2

Awdurdod lleol arall yng Nghymru wedi ymgymryd â'r gofal E31

Awdurdod lleol arall y tu allan i Gymru wedi ymgymryd â'r gofal E32

Wedi dychwelyd adref i fyw gyda'i rieni, perthnasau neu berson arall â chyfrifoldeb rhiant, ategir gan: E4

- Gorchymyn Gwarcheidiaeth Arbennig wedi'i wneud i ofalwyr maeth blaenorol E43
- Gorchymyn Gwarcheidiaeth Arbennig wedi'i wneud i ofalwyr ac eithrio gofalwyr maeth blaenorol E44

Wedi symud i drefniant byw'n annibynnol ac nid yw'n derbyn gofal mwyach: llety cefnogol yn darparu trefniadau cyngor neu cymorth ffurfiol (e.e. y rhan fwyaf o hosteli, YMCAs, cynteddau a phrosiectau gadael gofal) E5

Wedi symud i drefniant byw'n annibynnol ac nid yw'n derbyn gofal mwyach: llety nad yw'n darparu unrhyw drefniadau cyngor neu cymorth ffurfiol (e.e. cyfleuster gwely a brecwast, fflat un ystafell, ei fflat ei hun, byw gyda ffrindiau) E6

18 oed ac yn dal i fyw gyda rhiant neu rhieni maeth blaenorol mewn trefniant Pan Fyddda i'n Barod E10

Wedi trosglwyddo i ofal gwasanaethau cymdeithasol i oedolion E7

Y cyfnod o dderbyn gofal wedi dod i ben am unrhyw reswm arall E8

Wedi'i ddedfrydu i'r ddalfa E9

Cod post lleoliad y plentyn

Nodwch god post lle mae'r plentyn wedi'i leoli, gan ddefnyddio'r fformat canlynol e.e. CF10 4SD. Nid oes angen cod post y lleoliad ar gyfer lleoliadau mabwysiadu (codau lleoliad A3, A4, A51, A52, A61, A62 ac A8).

Seibiannau byr

Ar gyfer plant a oedd yn derbyn gofal mewn cyfres o seibiannau byr (statws cyfreithiol V1), cofnodwch nifer y seibiannau byr a dderbyniodd y plentyn. Sylwch fod yn rhaid cael cyfres o seibiannau wedi'u cynllunio, h.y. o leiaf dau mewn nifer.

Mabwysiadu Plant sy'n Derbynn Gofal

Dylai'r ffurflen hon gael ei chwblhau ar gyfer pob plentyn a oedd yn arfer derbyn gofal yn ystod y flwyddyn sy'n dod i ben ar 31 Mawrth 2025, ar ôl rhoi gorchymyn mabwysiadu. Bydd pob un o'r plant hyn wedi cael eu lleoli gyda'u rhieni sy'n mabwysiadu cyn eu mabwysiadu. Yn ystod y cyfnod hwn, dylent gael eu hystyried yn rhai sydd 'wedi'u cartrefu i'w mabwysiadu' a dim ond ar ôl i'r mabwysiadu gael ei ganiatáu y dylid cofnodi bod eu cyfnod gofal wedi dod i ben.

Os yw plentyn wedi'i fabwysiadu yn ystod y flwyddyn, mae'n bwysig fod yr holl ddata sy'n ymwneud â'r mabwysiadu wedi'u llenwi.

Mae'r dyddiadau sydd eu hangen ar gyfer plant a gaiff eu mabwysiadu yn cyfeirio at y camau amrywiol yn ystod y broses fabwysiadu. Ym mhob achos, dyddiad penderfyniad terfynol eich awdurdod lleol yw'r dyddiad sydd ei angen, nid dyddiad argymhellion y panel mabwysiadu. Dylai'r dyddiadau hyn adlewyrchu trefn resymegol y penderfyniadau hyn.

Cod awdurdod lleol

Mae codau a chanllawiau ar dudalen 7

Rhif adnabod plentyn yr awdurdod lleol

Mae canllawiau ar dudalennau 7 ac 8

Rhywedd

Mae codau a chanllawiau ar dudalen 8

Dyddiad geni

Mae canllawiau ar dudalen 8

Dyddiad dechrau derbyn gofal yn y cyfnod gofal diweddaraf

Mae'r eitem hon yn cofnodi'r dyddiad y dechreuodd y cyfnod gofal diweddaraf ac mae'n 10 nod o hyd. Pan fydd y cyfnodau yn dilyn ei gilydd mae'n rhaid i'r cyfnod newydd ddechrau ar yr un diwrnod ag y daeth y cyfnod blaenorol i ben. Cofnodwch y diwrnod, y mis a'r flwyddyn fel a ganlyn: DD MM BBBB.

Enghraifft: Dylid cofnodi 4 Tachwedd 2024 fel 04/11/2024

Defnyddiwch 'seroau arweiniol' pan fo angen i sicrhau bod pob digid yn cael ei lenwi.

Dyddiad penderfyniad yr ALI mai mabwysiadu yw'r dewis gorau ar gyfer y plentyn

Dyma'r dyddiad pan fydd yr awdurdod lleol (yn ei swyddogaeth fel yr asiantaeth fabwysiadu) yn penderfynu'n ffurfiol mai mabwysiadu'r plentyn fyddai orau.

Os yw'r plentyn yn cael ei fabwysiadu *heb* sêl bendith yr awdurdod lleol, neu mewn achosion pan nad yr awdurdod lleol yw'r asiantaeth fabwysiadu, nodwch y dyddiad pryd cafodd y mabwysiadu ei nodi yn y llys.

Dyddiad paru'r plentyn â'r mabwysiadwyr

Dyma'r dyddiad pan fydd yr awdurdod lleol (yn ei swyddogaeth fel yr asiantaeth fabwysiadu) yn penderfynu bod y plentyn i'w gartrefu gyda'r darpar riant (rieni) at ddibenion mabwysiadu.

Os yw'r plentyn yn cael ei fabwysiadu *heb* sêl bendith yr awdurdod lleol, neu mewn achosion pan nad yr awdurdod lleol yw'r asiantaeth fabwysiadu, nodwch y dyddiad pryd cafodd y mabwysiadu ei nodi yn y llys.

Dyddiad lleoli ar gyfer mabwysiadu

Dyma'r dyddiad pryd cafodd y plentyn ei gartrefu i'w fabwysiadu, a dylai gyd-fynd â'r dyddiad a nodwyd ar gyfer mabwysiadu yn yr adran Cyfnodau gofal.

Dyddiad mabwysiadu

Dyma'r dyddiad pryd cafodd y plentyn ei fabwysiadu a phan ddaeth y cyfnod 'derbyn gofal' i ben. Dylai gyd-fynd â'r 'dyddiad y daeth y cyfnod i ben' yn yr adran Cyfnodau gofal.

Wedi'i fabwysiadu gan gyn-ofalwyr maeth

Nodwch 1 os cafodd y plentyn ei fabwysiadu gan gyn ofalwr(wyr) maeth.

Nodwch 0 os na chafodd y plentyn ei fabwysiadu gan gyn ofalwr(wyr) maeth.

Pan na fydd plentyn ond yn cael ei gartrefu gyda darpar rieni sy'n mabwysiadu (o dan adran 81(11) o Ddeddf 2014 a rheoliad 25 o Reoliadau 2015) ni ddylid trin y plentyn fel un a gafodd ei fabwysiadu gan gyn ofalwr(wyr) maeth.

Nifer y mabwysiadwyr

Rhowch nifer y mabwysiadwyr mewn fformat rhifiadol e.e. 1 neu 2.

Rhywedd y mabwysiadwyr

Rhowch G, B neu A ar gyfer mabwysiadwr sengl, GG, BB, AA, GB, GA neu BA os ydynt yn gwpl.

Gyda G yn golygu gwryw, B yn golygu Benyw ac A yn golygu arall.

Statws cyfreithiol y mabwysiadwyr

Rhowch statws cyfreithiol y mabwysiadwyr o'r rhestr ganlynol:

Mabwysiadwr sengl LS0

Cwpl priod neu gwpl mewn partneriaeth sifil (gwahanol ryw) LS11

Cwpl priod neu gwpl mewn partneriaeth sifil (yr un ryw) LS12

Cwpl di-briod (gwahanol ryw) LS3

Cwpl o'r un ryw ond nid yn briod nac mewn partneriaeth sifil LS4

Ethnigrwydd y mabwysiadwyr 1

Rhowch ethnigrwydd y mabwysiadwyr o'r rhestr:

WTE1 - Sipsi neu Deithiwr Gwyddelig

WTE2 - Roma

WHTe3 - Unrhyw gefndir Gwyn arall (yn cynnwys Cymreig, Seisnig, Albanaidd, Gwyddelig
Gogledd Iwerddon neu Brydeinig)
MIXD1 - Gwyn a Du Caribïaidd
MIXD2 - Gwyn a Du Affricanaidd
MIXD3 - Gwyn ac Asiaidd
MIXD4 - Unrhyw gefndir cymysg neu aml-ethnig arall
ASAB1 - Indiaidd
ASAB2 - Pacistanaidd
ASAB3 - Bangladeshaidd
ASAB4 - Tsieineaidd
ASAB5 - Unrhyw gefndir Asiaidd arall
BBAC1 - Caribïaidd
BBAC2 - Affricanaidd
BBAC3 - Unrhyw gefndir Du arall
OOTH1 - Arabaidd
OOTH2 - Unrhyw grŵp ethnig arall
UNKN1 – Ddim yn gwybod

Os yw cwpl yn mabwysiadu llenwch Ethnigrwydd mabwysiadwyr 2 hefyd.

Ethnigrwydd y mabwysiadwyr 2

Rhowch ethnigrwydd y mabwysiadwyr o'r rhestr:

WHTe1 - Sipsi neu Deithiwr Gwyddelig
WHTe2 - Roma
WHTe3 - Unrhyw gefndir Gwyn arall (yn cynnwys Cymreig, Seisnig, Albanaidd, Gwyddelig
Gogledd Iwerddon neu Brydeinig)
MIXD1 - Gwyn a Du Caribïaidd
MIXD2 - Gwyn a Du Affricanaidd
MIXD3 - Gwyn ac Asiaidd
MIXD4 - Unrhyw gefndir cymysg neu aml-ethnig arall
ASAB1 - Indiaidd
ASAB2 - Pacistanaidd
ASAB3 - Bangladeshaidd
ASAB4 - Tsieineaidd
ASAB5 - Unrhyw gefndir Asiaidd arall
BBAC1 - Caribïaidd
BBAC2 - Affricanaidd
BBAC3 - Unrhyw gefndir Du arall
OOTH1 - Arabaidd
OOTH2 - Unrhyw grŵp ethnig arall
UNKN1 – Ddim yn gwybod

Dim ond cyplau sy'n mabwysiadu ddylai lenwi hwn. Os mai dim ond un mabwysiadwr sydd, llenwch Ethnigrwydd mabwysiadwyr 1 yn unig.

Plant sy'n gorffen derbyn gofal

Dylai'r ffurflen hon gael ei chwblhau ar gyfer pob plentyn 16 oed neu'n hŷn a oedd yn arfer derbyn gofal yn ystod y flwyddyn sy'n dod i ben ar 31 Mawrth 2025 waeth am ba hyd yr oeddent yn derbyn gofal. Mae "rhai sydd wedi gadael gofal" yn cyfeirio'n unigat y rhai a oedd yn 16 oed neu'n hŷn ar adeg gorffen derbyn gofal (yn cynnwys y rhai a oedd yn derbyn gofal yn arbennig o dan gyfres o seibiannau byr). Os yw plentyn yn gorffen derbyn gofal fwy nag unwaith yn ystod y flwyddyn, dim ond yr achos diwethaf ddylid ei gynnwys.

Efallai na fydd rhai eitemau yn yr adran hon yn berthnasol i bob plentyn sy'n gorffen derbyn gofal ac sy'n 16 oed neu hŷn. Dylid eu cynnwys yn yr adran hon beth bynnag – defnyddiwch y cod anghymwys neu amherthnasol lle bo'n briodol.

Cod awdurdod lleol

Mae codau a chanllawiau ar dudalen 8

Rhif adnabod plentyn yr awdurdod lleol

Mae canllawiau ar dudalennau 7 ac 8

Rhywedd

Mae codau a chanllawiau ar dudalen 8

Dyddiad geni

Mae canllawiau ar dudalen 9

Dyddiad dechrau derbyn gofal yn y cyfnod gofal diweddaraf

Mae'r eitem hon yn cofnodi'r dyddiad y dechreuodd y cyfnod gofal diweddaraf ac mae'n 10 nod o hyd. Pan fydd y cyfnodau yn dilyn ei gilydd mae'n rhaid i'r cyfnod newydd ddechrau ar yr un diwrnod ag y daeth y cyfnod blaenorol i ben. Cofnodwch y diwrnod, y mis a'r flwyddyn fel a ganlyn: DD MM BBBB.

Enghraifft: Dylid cofnodi 4 Tachwedd 2024 fel 04/11/2024

Defnyddiwch 'seroau arweiniol' pan fo angen i sicrhau bod pob digid yn cael ei lenwi.

Dyddiad gorffen derbyn gofal

Mae'r eitem hon yn cofnodi'r dyddiad y daeth y gofal i ben a phan mae'r plentyn yn gorffen derbyn gofal. Bydd y dyddiad hwn bob amser yn perthyn i'r flwyddyn ddata gyfredol. Dylech gofnodi'r dyddiad, mis a blwyddyn fel DD MM BBBB.

Y rheswm y daeth y gofal i ben

Cofnodwch y cod mwyaf priodol o'r eitem data Rheswm y daeth y Cyfnod i ben yn yr adran Cyfnodau gofal. Defnyddiwch briflythyren ar gyfer rhan gyntaf y cod.

Mae'r codau fel a ganlyn:

Wedi'i fabwysiadu – cais heb ei wrthwynebu E11

Wedi'i fabwysiadu – caniatâd wedi'i hepgor E12

Wedi marw E2

Awdurdod lleol arall yng Nghymru wedi ymgymryd â'r gofal E31

Awdurdod lleol arall y tu allan i Gymru wedi ymgymryd â'r gofal E32

Wedi dychwelyd adref i fyw gyda'i rieni, perthnasau, neu berson arall â chyfrifoldeb rhiant, ategir gan: E4

Gorchymyn gwarcheidiaeth arbennig wedi'i wneud i ofalwyr maeth blaenorol E43

Gorchymyn gwarcheidiaeth arbennig wedi'i wneud i ofalwyr ac eithrio gofalwyr maeth blaenorol E44

Wedi symud i drefniant byw'n annibynnol ac nid yw'n derbyn gofal mwyach: llety cefnogol yn darparu trefniadau cyngor neu cymorth ffurfiol (e.e. y rhan fwyaf o hosteli, YMCAs, cynteddau a phrosiectau gadael gofal) E5

Wedi symud i drefniant byw'n annibynnol ac nid yw'n derbyn gofal mwyach: llety nad yw'n darparu unrhyw drefniadau cyngor neu cymorth ffurfiol (e.e. cyfleuster gwely a brecwast, fflat un ystafell, ei fflat ei hun, byw gyda ffrindiau) E6

18 oed ac yn dal i fyw gyda rhiant neu rhieni maeth mewn trefniant Pan Fydda i'n Barod E10

Wedi trosglwyddo i ofal gwasanaethau cymdeithasol i oedolion E7

Y cyfnod o dderbyn gofal wedi dod i ben am unrhyw reswm arall E8

Wedi'i ddedfrydu i'r ddalfa E9

Y cyfnod yn dod i ben, a chyfnod newydd yn dechrau'r un diwrnod neu'r diwrnod nesaf. Bydd y cyfnod hwn yn cael ei ddefnyddio'n unig ar gyfer rhywun sy'n gadael gofal mewn amgylchiadau prin pan fo cyfnod o ofal parhaus yn dod i ben ac yn cael ei ddilyn yn syth gan gyfres o leoliadau tymor byr y cytunwyd arnynt (rheoliad 62 o Reoliadau 2015) X1

Cynghorydd Personol

Cofnodwch a oes Cynghorydd Personol wedi'i benodi ar gyfer rhywun sy'n gadael gofal categori 2, 3 neu 4.

Cynghorydd personol wedi'i benodi i'r sawl sy'n gadael gofal 1

Cynghorydd personol heb ei benodi i'r sawl sy'n gadael gofal 0

Y sawl sy'n gadael gofal ddim yn gymwys i gael cynghorydd personol 9

Mae'r eitem ddata hon yn berthnasol i bobl sy'n gadael gofal categori 2, 3 neu 4 yn unig nid i bobl ifanc categori 1 neu bobl sy'n gadael gofal categori 5 neu 6. Mae categorïau o bobl ifanc wedi'u diffinio yn adran 104 o Ddeddf 2014 ac wedi'u disgrifio ymhellach yn y Cod Ymarfer mewn perthynas â Rhan 6 Deddf 2014.

Mae'r rhai sy'n gadael gofal categori 2, 3 neu 4 wedi'u diffinio fel a ganlyn:

- person ifanc categori 2 - rhywun sy'n 16 neu'n 17 oed, nad yw'n derbyn gofal gan yr awdurdod lleol ac a oedd yn berson ifanc categori 1 yn union cyn peidio â derbyn gofal
- person ifanc categori 3 - rhywun a oedd yn berson ifanc categori 1 neu gategori 2 ond sydd nawr yn 18 oed neu'n hŷn hyd at 21 oed

- person ifanc categori 4 - rhywun yr oedd dyletswyddau'r awdurdod lleol wedi dod i ben ar ei gyfer o dan gategori 3 ond sy'n dymuno ailgysylltu at ddibenion rhaglen addysg neu hyfforddiant hyd at 24 oed neu y tu hwnt i hynny, os yw'r rhaglen y mae'n rhan ohoni yn ymestyn y tu hwnt i'w ben-blwydd yn 25 oed

Cynllun Llwybr

Cofnodwch a oedd gan rywun sy'n gadael gofal categori 2, 3 neu 4 Gynllun Llwybr.

Roedd gan y sawl sy'n gadael gofal gynllun llwybr 1

Nid oedd gan y sawl sy'n gadael gofal gynllun llwybr 0

Nid oedd y sawl sy'n gadael gafael yn gymwys am gynllun llwybr 9

Mae'r eitem ddata hon yn berthnasol i bobl sy'n gadael gofal categori 2, 3 neu 4 yn unig nid i bobl ifanc categori 1 neu bobl sy'n gadael gofal categori 5 neu 6. Mae categorïau o bobl ifanc wedi'u diffinio yn adran 104 o Ddeddf 2014 ac wedi'u disgrifio ymhellach yn y Cod Ymarfer mewn perthynas â Rhan 6 Deddf 2014.

Mae'r rhai sy'n gadael gofal categori 2, 3 neu 4 wedi'u diffinio fel a ganlyn:

- person ifanc categori 2 - rhywun sy'n 16 neu'n 17 oed, nad yw'n derbyn gofal gan yr awdurdod lleol ac a oedd yn berson ifanc categori 1 yn union cyn peidio â derbyn gofal
- person ifanc categori 3 - rhywun a oedd yn berson ifanc categori 1 neu gategori 2 ond sydd nawr yn 18 oed neu'n hŷn hyd at 21 oed
- person ifanc categori 4 - rhywun yr oedd dyletswyddau'r awdurdod lleol wedi dod i ben ar ei gyfer o dan gategori 3 ond sy'n dymuno ailgysylltu at ddibenion rhaglen addysg neu hyfforddiant hyd at 24 oed neu y tu hwnt os yw'r rhaglen y mae'n rhan ohoni yn ymestyn y tu hwnt i'w ben-blwydd yn 25 oed

Dylai person ifanc categori 1 gael cynllun llwybr ond nid yw wedi gadael gofal eto felly ni ddylid ei gyfrif yma. Person ifanc categori 1 yw rhywun sy'n 16 neu'n 17 oed, sydd wedi bod mewn gofal am gyfanswm o 13 wythnos ers ei ben-blwydd yn 14 oed ac sy'n parhau i dderbyn gofal gan yr awdurdod lleol.

Llety

Cofnodwch lety'r sawl sy'n gadael gofal ar ddyddiad gorffen derbyn gofal.

Llythyren yw'r digid cyntaf ac mae'n cynrychioli'r math o lety y mae'r person ifanc yn byw ynddo.

Gyda rhieni neu berthynas B

Gofal preswyl neu nyrsio fel sefydliad y GIG C

Llety lled-annibynnol, dros dro (e.e. hostel â chymorth, fflatiau hyfforddi); llety hunangynhaliol gyda chymorth personol arbenigol (e.e. i bobl ifanc ag anableddau, menywod beichiog a rhieni sengl); a llety hunangynhaliol gyda chymorth fel y bo'r angen D

Llety â chymorth (lle mae staff goruchwyllo neu weithwyr cynghori ar gael i ddarparu cyngor neu gymorth ffurfiol) E

Llety cyffredin heb gymorth ffurfiol. Yn gyffredinol, bydd hyn yn cynnwys pobl ifanc yn aros gyda chyn-ofalwyr maeth K

Cynteddau a llety tebyg â chymorth sy'n cyfuno'r llety gyda chyfleoedd ar gyfer addysg, hyfforddiant neu gyflogaeth T

Byw'n annibynnol e.e. tenantiaeth annibynnol mewn fflat, tŷ neu fflat un stafell wely, yn cynnwys tenantiaeth awdurdod lleol neu gymdeithas tai, llety a ddarperir gan goleg neu brifysgol. Yn cynnwys rhannu fflat U

Llety brys (e.e. lloches nos, mynediad uniongyrchol, hostel brys) V

Gwely a brecwast W

Yn y ddalfa X

Llety arall Y

Mae'r ail ddigid yn rhifyddol ac yn dangos a ydych chi'n credu bod y llety yn 'addas' neu'n 'anaddas'. Defnyddiwch '1' am 'addas' a '2' am anaddas.

Mae'n rhaid i'r codau llety fod ar ffurf dau ddigid llythyren yna rhif, er enghraifft B1 sy'n golygu llety gyda rhieni neu berthnasau (B) a'i fod yn addas (1).

Ystyrir bod llety'n addas os yw'n darparu darpariaeth ddiogel a fforddiadwy i bobl ifanc. Yn gyffredinol mae'n cynnwys llety tymor byr sydd wedi'i gynllunio i symud pobl ifanc i lety hirdymor sefydlog, ond ni fyddai'n cynnwys llety brys a ddefnyddid mewn argyfwng.

Dylid codio llety sy'n gosod y person mewn risg o niwed neu o gael ei allgau'n gymdeithasol oherwydd ei leoliad neu ffactorau eraill fel 'anaddas'.

Dylid ystyried llety categori V a chategori X yn 'anaddas' fel rheol. Bydd angen rhoi esboniad os yw un o'r mathau hyn o lety'n cael ei ystyried yn 'addas'. Dylai llety categori W gael ei ystyried yn 'anaddas' bob amser.

Bydd pobl ifanc sy'n dweud eu bod yn 'aros gyda ffrindiau' fel arfer mewn un o ddwy sefyllfa:

- yn ddigartref, ac yn aros gyda ffrindiau dros dro fel mesur argyfwng. Dylid codio hyn fel Y2. Dylid ei ystyried yn 'anaddas' bob amser
- yn rhan o drefniant rhannu fflat gyda ffrindiau. Fel arfer, bydd yna gytundeb tenantiaeth sy'n enwi'r person ifanc, y rhent y cytunwyd arno a'r cyfnod rhybudd y cytunwyd arno. Dylid dosbarthu hwn o dan god U fel arfer, sef 'tenantiaeth annibynnol'. Dylech benderfynu ar wahân, yn ôl amgylchiadau'r unigolyn, a yw hyn yn 'addas' neu'n 'anaddas'

Atodiad

Log newidiadau 2024-25 Fersiwn 0.1

- Dyddiadau wedi'u symud ymlaen o 2023-24 i 2024-25
- Cynnwys troednodiadau yn y prif destun i wella hygyrchedd i ddefnyddwyr darllenwyr sgrin.
- Diweddaru'r meysydd Rhywedd o "Anneuaidd" i "Arall"
- Yn y fersiwn Saesneg, newid teitl yr adran 'Episodes of care' o "LAC – Episodes of care" i "CLA – Episodes of care".
- Cynnwys testun ychwanegol yn "Diffinio 'plant sy'n derbyn gofal' at ddibenion yr ystadegau hyn
- Diweddaru R5: Sefydliad Troseddwy'r Ifanc neu Garchar fel ei fod yn cyfeirio at "plant" yn hytrach na "bechgyn".
- Diwygio'r diffiniad o berson ifanc "categori 3" i ddileu "neu hŷn hyd at 21 oed" i gyd-fynd â deddfwriaeth a rheoliadau.
- Diweddaru seibiannau byr i gynnwys testun "Sylwch fod yn rhaid cael cyfres o seibiannau wedi'u cynllunio, h.y. o leiaf dau mewn nifer".
- Diweddaru'r atalnodi a'r ramadeg yn gyffredinol i wella'r eglurder.

Log newidiadau 2025-26 Fersiwn 0.1

- Symud y dyddiadau ymlaen o 2024-25 i 2025-26
- Egluro nad yw cyfnodau o dderbyn gofal am lai na 24 awr o hyd yn cael eu cofnodi ar y ffurflen CLA, hyd yn oed os yw'r plentyn eisoes yn derbyn gofal.
- Egluro pryd mae eitemau data untro yn cael eu cwblhau
- Symleiddio'r adran Pan Fydda i'n Barod i gynnwys pob lleoliad Pan Fydda i'n Barod, waeth beth fo'r llwybr a gymerwyd i'r lleoliad.
- Cynnwys testun ychwanegol yn adran cod post cartref y plentyn ar gyfer achosion lle mae gan blentyn god post, ond na ellir ei roi e.e. am resymau diogelu.
- Canllawiau cyd-destunol wedi'u hychwanegu ynghylch tarfu ar leoliadau mabwysiadu.
- "Taru ar fabwysiadu N9" wedi'i newid i "Methiant y trefniant mabwysiadu N9". Mae'r adran bellach yn cyfeirio at "methiant teuluol" lle defnyddid "tarfu" o'r blaen.
- Teitl yr adran wedi'i newid o "Y rhai sy'n gadael gofal" i "Plant sy'n gadael gofal". Mae'r adran bellach yn egluro'r gwahaniaethau rhwng pobl sy'n gadael gofal a

phlant sydd wedi peidio â derbyn gofal ac yn darparu canllawiau ar sut i gynnwys cofnodion ar gyfer pob un o'r mathau hyn o blant a oedd yn arfer derbyn gofal.